ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး
(၂၉)ရက်မြောက်နေ့ မှတ်တမ်း

၁၃၇၄ ခုနှစ်၊ ဒုတိယဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁၅ ရက်

(၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၇ ရက်)

[သောကြာနေ့]

အချိန်၊ ၁၀း၀၀။

နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထ ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၉)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ် ကို နံနက် ၁၀း၀၀ နာရီ အချိန်၌ စတင်ကျင်းပပါသည်။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးခင်အောင်မြင့် က ဆောင်ရွက်ပြီး၊ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ဦးသိန်းမော်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး လွှတ်တော်ရုံး က ဆောင်ရွက်ပါသည်။]

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ နေရာယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၀း၀၁။

အခမ်းအနားမှူး၊ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ယခုအချိန်ကစပြီး ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေးရဲ့ (၂၉)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ် စတင်ပါတော့မယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌအတွက် သတ်မှတ်ထားသည့်စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး၊ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေး အထမြောက်ကြောင်းနှင့် စတင်ကျင်းပကြောင်း ကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၀း၀၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ ကျင်းပတဲ့ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၉)ရက်မြောက်နေ့မှာ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ စိစစ်ရေးကော်မတီရဲ့ တင်ပြချက်အရ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ စုစုပေါင်း (၂၂၃)ဦးရှိပြီး ဒီကနေ့အစည်းအဝေးကို (၂၀၃)ဦး တက်ရောက်ပါတယ်။

အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ စုစုပေါင်း၏ (၉၁.၀၃) ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး တက်ရောက်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေဟာ အစည်းအဝေး အထမြောက်ရန် လိုအပ်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ သုံးပုံတစ်ပုံထက် ကျော်လွန်တဲ့အတွက် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ နဲ့ နည်းဥပဒေ ၂၀(ခ)တို့အရ အစည်းအဝေး အထမြောက်ကြောင်းနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၂၁၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) နဲ့(ဂ) တို့အရ အစည်းအဝေး စတင်ကျင်းပကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (သြဘာသံများ)

အစည်းအဝေးအစီအစဉ် ဖြန့်ဝေထားကြောင်းတင်ပြခြင်း

အချိန်။ ၁၀း၀၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်း ဥပဒေ ၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန် အစည်းအဝေးရဲ့ (၂၉)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များထံ ကြိုတင်ဖြန့်ဝေထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ
ခွင့်ပန်ကြားခြင်း

အချိန်၊ ၁၀း၀၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေ ၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ်(၁)အရ ခွင့်ပန်ကြားလိုတဲ့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အချိန်ကိုငဲ့ညှာတဲ့အနေနဲ့ ဇယားနဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးလှဆွေ၊ မကွေး (၁၂)။ ဦးမှတ်ကြီး၊ မန္တလေး (၉)။ ဦးခင်မောင်ဌေး၊ မန္တလေး (၁၀)။ ဦးသက်လင်း၊ ဧရာဝတီ (၈)။ ဦးထွန်းမြင့်၊ စစ်ကိုင်း (၆)။ ဦးဇော်ဝင်း၊ မွန် (၁၀)။ ဒေါက်တာစိုးဝင်း၊ မွန်(၂)။ ဦးအော င်ငြိမ်း၊ မကွေး (၂)။ ဦးအောင်ကြည်ညွန့် ၊ မကွေး (၄)။ ဦးစိုင်းစံမင်း၊ ရှမ်း (၃)။ ဗိုလ်မှူး ဇော်မင်းဦး၊ တပ်မတော်သား ကိုယ်စားလှယ်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ယခု တင်ပြတဲ့ ခွ င့်ပန်ကြားချက်များနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောတူတဲ့အတွက် ခွင့်ပန်ကြားချက်များကို လွှတ်တော်က ခွင့်ပြုကြောင်း ကြေညာပါတယ်။(သြဘာသံများ)

အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှု
အခြေအနေကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း

အချိန်၊ ၁၀း၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား၊ဒီကနေ့ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထ ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၉)ရက်မြောက်နေ့ကို တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေမှာ (၂၂၃)ဦး၊ ယခင်က ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် ခွင့်ပြု ထားသူ(၉)ဦး၊ ယနေ့ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် ခွင့်ပြုထားသူ(၁၁)ဦးဖြစ်၍ လွှတ်တော်က ခွင့်ပြုထားသူ စုစုပေါင်း(၂၀)ဦးဖြစ်ပြီး ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်သူ မရှိပါ။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ်(၂) အရ ယခုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှု အခြေအနေတင်ပြချက်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော်ရဲ့ အတည်ပြုချက်ရယူပါမယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှု အခြေအနေ တင်ပြချက်ကို လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါသည်။]

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်က အတည်ပြုတဲ့အတွက် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှု အခြေအနေကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြု မှတ်တမ်းတင်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (သြဘာသံများ)

ကြယ်ပွင့်ပြထားသည့် မေးခွန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက မေးမြန်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်များက ဖြေကြားခြင်း

အချိန်၊ ၁၀း၀၆။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၅)ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ လွှတ်တော် သို့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ မေးမြန်းထားတဲ့ ကြယ်ပွင့်ပြ ထားသော မေးခွန်းများကို မေးမြန်းခြင်းနဲ့ ဖြေကြားခြင်းအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်မှာဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတစ်ဝန်းမြို့နယ်များတွင် အစိုးရသစ်ဆိုင်များ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရောင်းချပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ယခု ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)မှ ဦးဝင်းနိုင်ရှိန် က နိုင်ငံတစ်ဝန်းမြို့နယ်များတွင် အစိုးရသစ်ဆိုင်များ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရောင်းချပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နဲ့ စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၀၆။

ဦးဝင်းနိုင်ရှိန် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့

ဝန်ကြီးနှင့် ဒုတိယဝန်ကြီးများ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာကြပါစေလို့ ဦးစွာဂါရဝပြု နှုတ်ခွန်း ဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)မှ အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးဝင်းနိုင်ရှိ န် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အနေဖြင့် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ရဲ့ ခွင့်ပြုချက်အရ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန အား နိုင်ငံတစ်ဝန်း မြို့နယ်များမှာ အစိုးရသစ်ဆိုင်များ ပြန်လည်ဖွင့်လှ စ်ရောင်းချပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ /မရှိနှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးမြန်းသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ယခင် အစိုးရများလက်ထက်မှာ အခြေခံ လူတန်းစား ပြည်သူလူထုအနေနဲ့ အိုး အိမ်ပြင်ဆင်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေမှာ လည်းကောင်း၊ ရပ်ကွက် ၊ ကျေးရွာ၊ မြို့နယ်များအလိုက် စာ သင်ကျောင်းများ၊ ဘာသာရေးအဆောက်အဦ များ၊ ပြုပြင် တည်ဆောက်ကြရာမှာလည်းကောင်း၊ မြို့နယ်များမှာ သစ်ဆိုင်များ ရှိတဲ့အတွက် ၎င်းလုပ်ငန်း တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ များစွာအထောက်အကူရ လွယ်ကူချောမွေ့ခဲ့ပါတယ်။ ယခု ကျေးလက်နှင့် မြို့ရွာ ကွာဟမှု၊ မြို့များ သန့်ရှင်းသာယာလှပမှုတွေကို ဆောင်ရွက်နေ တဲ့အချိန်မှာ ဒီ သစ်တော ထွက်ပစ္စည်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သစ်များရရှိရေးဟာလည်း အရေးပါတဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို ရောက်ရှိ လာပါတယ်။

၁၉၈၈ နောက်ပိုင်းကာလများမှာ ဖက်စပ်ကော်ပို ရေးရှင်းများ အနေနဲ့ အနည်းငယ် ရောင်းချပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်း သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများကို လျှော က်လွှာ တင်ချထား ပေးတဲ့ စနစ်ကိုပဲ ကျင့်သုံးလာခဲ့တာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒီအခါမှာ အနည်းစုကို အသုံးပြုသွားမယ့် လုပ်သားပြည်သူတွေ အနေနဲ့ ဒီသစ်များ ရရှိတဲ့အခါမှာ အခက်အခဲများနဲ့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရတာ တွေ့ရ ပါတယ်။ ခနအင်အားကြီးမားတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေ၊ အဖွဲ့အစည်းတွေကနေပြီးတော့ လုပ်ငန်းတင်ပြ လျှောက်ထားခြင်းအားဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေ သကြီးအစိုးရများက ချထားပေးတဲ့ စနစ်တစ် ခု ကိုသာ ကျင့်သုံးလာတာ တွေ့ရတဲ့အတွက် အိမ်ရာပြုပြင်ဆောက် လုပ်မယ့် အခြေ ခံလူတန်းစား၊ လစာနည်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် သစ်ဝယ်ယူသုံးစွဲတဲ့ နေရာမှာ အခက်အ ခဲများစွာ တွေ့ရှိ ခဲ့ရပါ တယ်။ ရရှိတဲ့ သစ်တွေကို တစ်ဆင့်ပြန်လည်ရောင်းချတဲ့၊ စာရွက်တွေ ပြန်လည်ရောင်းချတဲ့ စနစ် တွေ ကြီးထွားလာပါတယ်။ ဒီ Permit လို့ခေါ်တဲ့ စာရွက်တွေရဲ့ ဈေးနှုန်းတွေဟာလ ည်း ပြင်ပမှာ ကျပ်တစ်သိန်းခွဲကနေ အထက်အထိ မြင့်မားလာတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒါကြော င့်မို့လို့

တရားမဝင် သစ်ထုတ်လုပ်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေကြီးထွားလာပြီးတော့ စာရွက်ပေါ်တွင်မကဘဲနဲ့ တန်ပို ထုတ်လုပ်တဲ့ ရောင်းချ တဲ့ လုပ်ငန်းတွေ ကြီးထွားလာတဲ့ အတွက် နိုင်ငံပိုင်သစ်တောသယံဇာတ များ ဆုံးရှုံးနစ်နာခဲ့ရပါတယ်။ တစ်ဆက်တည်းမှာလည်းပဲ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် များ ကျရောက်ပြောင်းလဲလာတဲ့အထိ ဖြစ်လာတာကို တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်တဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ယခုအခါမှာ နိုင်ငံတော်အစိုးရသစ်လက်ထက်မှာ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနကို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီး ဌာနအဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပြီးတော့ သစ်တောသယံ ဇာတများကို စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်း လာတာ တွေ့ရတဲ့အတွက်လည်း များ စွာဝမ်းမြောက်မိပါတယ်။ သို့သော်လည်း အများပြည်သူတို့ အတွက် စာသင်ကျောင်း၊ ကျန်းမာရေး၊ စာကြည့်တို က်၊ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး အဆောက်အဦ များမှာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်မယ့် အခြားသားနှင့် သစ်မာများကို အမှန်တကယ်သုံးစွဲမယ့် ပြည်သူလူထု လက်ဝယ်ရောက်ရှိမယ့် နည်းလမ်းဥပဒေများနှင့်အညီ ဒေသတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် နိုင်ငံတစ်ဝန်းမှာ အစိုးရသစ်ဆိုင်များကို ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်ရောင်းချပေးဖို့ အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် လေး စားစွာ မေးမြန်းအပ်ပါတယ် ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၁၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တော ရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး က ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

အချိန်၊ ၁၀း၁၀။

ဦးဝင်းထွန်း (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်များခင်ဗျား။ ခုနက မေးသွားတဲ့ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး အမှတ် (၅) မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ ဦးဝင်းနိုင်ရှိန် ရဲ့ အမှန်တကယ် အသုံးပြုမယ့် ပြည်သူများ လက်ဝယ် ပိုင်ပိုင် သစ်ခွဲသားများရရှိလိုကြောင်း တင်ပြချက်နဲ့ ပတ်သက်၍ ဖြေကြားသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမေးခွန်း အပေါ် မှာ ကောင်းမွန် တဲ့ ဆန္ဒသဘောထားနဲ့ မေးတာဖြစ်တဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော် တို့

ဘက်ကလည်း အင်မတန်မှ ဒါ ကျွန်တော်တို့ဌာနအနေနဲ့ ဒါကို မည်ကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်မယ်ဆိုတဲ့ ဥစ္စာကို လက်ခံစဉ်းစားသင့်တယ်လို့ ကျွန်တော်တို့လည်း ခံယူပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ကိစ္စအဝဝကတော့ Demand and Supply မမျှတမှု ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဘက်က ပေးနိုင်တဲ့အရေအတွက်က နည်းပြီးတော့ တိုင်းပြည်နဲ့အဝန်း အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်တွေက များနေတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့ ဒါ ကျွန်တော်တို့ ယခုကဲ့သို့ ဖြစ်ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ် ။ သစ်ဆိုင်များ အနှံ့တည်ပြီးလို့ရှိရင်လည်း ထိုသစ်ဆိုင်များအပေါ်မှာ တင်ပြီးတော့ ရောင်းချနိုင်တဲ့ အဆင့်ကို မရောက်ဘဲနဲ့ ကျန်တဲ့ အရေးပေါ်ကိစ္စများကို ဖြန့် ဝေနေရတဲ့ အတွက်မို့ ယခုကဲ့သို့ ဖြစ်ရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ မည်သို့ ပင်ဆိုစေ ကျွ န်တော်တို့ အခုတင်ပြတဲ့ မေးခွန်း အပေါ်မှာ အကြောင်းပြုပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ အပြုသဘောနည်းလမ်းရှာကြံဆောင်ရွက်မယ်ဖြစ်ပါတယ်။

အခုမေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဖြေကြားချင်တာကတော့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနက အများသိကြတဲ့အတိုင်း သစ်တောများ ရေရှည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ စနစ်တကျ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးရေးကို နှစ်ရှည် စီမံချက်များ ရေးဆွဲပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ဟန်ချက်ညီအောင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအသီးသီးတွင် ပြည်သူဖြန့် သစ်ဆိုင် ပေါင်း အခုလက်ရှိ (၈၂)ဆိုင် ရှိပါတယ်။ ၂၀၀၁-၂၀၀၂ ဘဏ္ဍာနှစ်မှ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ဘဏ္ဍာနှစ်ထိပေါ့လေ။ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူဖြန့်သစ်ခွဲသား စုစုပေါင်း(၁၉၁၂၁၄)တန် ကျွန်တော်တို့ ရောင်းချပေးခဲ့ပါတယ်။ တစ်နှစ်ကို ဆိုလို့ရှိရင် ပျမ်း မျှခြင်း(၁၇၃၈၃)တန် ဖြန့်ဖြူး နိုင်ခဲ့တယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်ပါတယ်။ ဒီကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာန အောက်မှာရှိတဲ့ မြန်မာ့သစ် လုပ်ငန်းဆိုတဲ့ ဌာနအနေနဲ့ ပြည်နယ် နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အသီး သီးတွင် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများဖြစ်သော စာသင်ကျောင်းများ၊ ဘာသာရေးအဆောက်အအုံများ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများရဲ့ အဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ရန် တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များသို့ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ခုနကလိုပဲ ၂၀၀၁-၂၀၀၂ ဘဏ္ဍာနှစ်မှ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ဘဏ္ဍာနှစ်အထိဆိုရင် သစ်ခွဲသားပေါင်း(၁၇၆၆၀၀)တန် ကျွန်တော်တို့ ဖြန့်ဖြူးခဲ့ပါတယ်။ တစ်နှစ်ကို ပျမ်းမျှခြင်း (၁၆၀၅၄)တန် ကျွန်တော်တို့ ရောင်းချပေးခဲ့ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကလည်း နယ်စပ် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် စည်ပင်သာယာရေး ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ညှိနှိုင်းချက်အရ ကျေးလက်နေပြည်သူများ နေအိမ်ဆောက်လုပ်ပေးရန်ဆိုပြီးတော့ ၂၀၀၇-၂၀၀၈

ဘဏ္ဍာနှစ်မှ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ဘဏ္ဍာနှစ်ထိ သစ်ခွဲသား တန်ချိန်(၁၄၂၀၆)တန် ကျွန်တော်တို့ ရောင်းချပေးခဲ့ပါတယ်။ တစ်နှစ်ကို ပျမ်းမျှခြင်း(၂၈၄၁)တန် ဒီကဏ္ဍမှာ ရောင်းချပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အခု ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ဘဏ္ဍာနှစ်အနေနဲ့လည်း ဒီပြည်သူဖြန့် သစ်ခွဲသား(၁၈၅၀၀)တန်နဲ့ ကျေးလက် အိမ်ရာ စီမံကိန်း အတွက် သစ်ခွဲသားတန် (၅၀၀၀)ကို ကျွန်တော်တို့ လျာ ထားပြီးတော့ ဦးတည် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ တိုင်းဒေသကြီးဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းအတွက်ကတော့ တန် (၁၀၀၀၀) ရောင်းချဖို့ စီစဉ်ထားပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

သို့သော်လည်းပဲ အခြားသော ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများနည်းတူ မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း သဘာဝ သစ်တောများမှ သစ်တောသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ လျော့နည်းကျဆင်းလာတဲ့အတွက် သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းကိုလည်း လျှော့ ချပြီးတော့ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု သာမက သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် တိုးတက်ကောင်းမွန်ပြီးတော့ ရာ သီဥတုပြောင်းလဲမှု၊ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုများကိုလည်း လျော့နည်းသက်သာစေမယ့် နည်းလမ်းများနှင့် အခု အများသိနေ ကြတဲ့ အစိမ်းရောင် စီးပွားရေးစနစ်ကို ရှေး ရှုဖို့ ကျွန်တော်တို့ စတင်ဆောင်ရွက် လျက်ရှိကြောင်း တင်ပြလိုပါတယ်။ သစ်များကိုလည်း လျှော့ချထုတ်လုပ်တဲ့ နေရာမှာ အားလုံး သိကြတဲ့အတိုင်း ဒီ ကျွန်းရဲ့ Habbited (Home of Teak) ပေါ့လေ။ ပဲခူးရိုးမကြီးကိုလည်း အထူးဦးစားပေးအနေနဲ့ လျှော့ချပြီးတော့ ထုတ်လုပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ဘဏ္ဍာနှစ် မှာ ဆိုလို့ရှိရင် ပဲခူးရိုးမမှာ ကျွန်းထုတ်လုပ်မှုတွင်(၇၀)ရာခိုင်နှုန်းနှင့် သစ်မာထုတ်လုပ်မှုတွင် (၃၀)ရာခိုင်နှုန်း လျှော့ထုတ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုကဲ့သို့ လျှော့ချထုတ်လုပ်သော်လည်းပဲ ဒေသခံ ပြည်သူများရဲ့ အခြေခံလိုအပ်တဲ့ သစ်၊ ထင်း၊ မီးသွေးနဲ့ စိုက်ပျိုးရေးသုံးလုပ်ငန်း ပစ္စည်းများ လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်းပေး နိုင်မယ့် ကျေးလက်အိမ် ရာ ထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ကျွန်း (၃)ပင်၊ သစ်မာ အပင်(၂၀)နှင့် တစ်ရွာလျှင် တစ်ဧက စိုက်ပျိုး ရေး စီမံချက်များကိုလည်းပဲ ဆက်လ က်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက်သွား မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပါ စီ မံချက်အရ နိုင်ငံနဲ့အ ဝန်း ကျေးလက် အိမ်ရာများ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ဘဏ္ဍာနှစ်ထိ ကျွန်းပင်ပေါင်း(၁၂.၇)သန်း၊ ယူကလစ်နှင့် သစ်မာအပင်ပေါင်း(၂၁)သန်းနှင့် ကျေးရွာပိုင်စိုက်ခင်း (၁၃၄၄၀)ဧက၊ အပင် အရေအတွက် အားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုလို့ ရှိရင် (၇.၄)သန်း စိုက်ပျိုးပေးထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ စိုက်ပျိုးပေး ထားတဲ့ အပင်များကို ဒေသခံပြည်သူများမှ စန စ်တကျ ပြုစုထိန်းသိမ်း ကာကွယ်မည်ဆိုပါက မကြာမီ ကာလအတွင်း ထုတ်ယူသုံးစွဲနိုင်တော့မယ့် အနေအထားဖြစ်ပြီးတော့ ဒီ သ ဘာဝသစ်တော

အပေါ်မှာ မှီခိုမှုများ လည်း၊ ဖိစီးမှုများလည်း လျော့နည်း လာနိုင်မှာဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းအနေနှင့်လည်း သစ်ခွဲသားများ ကို ရောင်းချပေးသော နေရာတွင် နိုင်ငံတော်ရဲ့ တည်ဆောက်ရေးစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၊ မီးရထား ဇလီဖားတုံးများ၊ လမ်းတံတားများ၊ စာသင်ကျောင်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ သာသနာရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပြည်သူ့လိုအပ်ချက်များသာမက တ စ်ခါတရံတွင်လည်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် အရေးပေ ါ် ကျွန်တော်တို့ ထုတ်လုပ်ပံ့ပိုးပေးရတဲ့ အနေအထားများဟာလည်း အရေအတွက်အားဖြင့် မနည်းလှကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ ထိုအကြောင်းအရာများကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအသီးသီးရဲ့ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်နဲ့ နိုင်ငံတော်အတွင်းမှာရှိတဲ့ ပြည်သူများရဲ့ သစ်လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်းပေးရေးကို အလေးထား စီစဉ်ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါကြောင်းနဲ့ ဆက်လက်ပြီးတော့လည်း အရှိန်အဟုန်မပျက် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း ပြန်လည်ဖြေကြား တင်ပြအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၁၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦးက မေးမြန်းသည့် မေးခွန်းတွေဟာ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး တစ်ဦးတည်းက ဖြေကြား ရမယ့် မေးခွန်းတွေဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေ က သက်ဆိုင်ရာမေးခွန်းများကို တစ်ဆက်တည်း မေးမြန်းပြီးမှ ဒုတိယဝန်ကြီးက တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ ရှေးဟောင်းသုတေသနဦးစီးဌာနမှ ပညာရှင်များ စေလွှတ်ပြီး မင်းတပ်ခရိုင်အတွင်းရှိ ချိုးချင်းလူမျိုးများသည် ပျူမျိုးနွယ်များဖြစ်ကြောင်း လေ့လာရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပထမဦးစွာ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ ဦးဟာရှိန်းဘွေ က ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ရှိ ရှေးဟောင်းသုတေသနဦးစီးဌာနမှ ပညာရှင်များ စေလွှတ်ပြီး မင်းတပ်ခရိုင်အတွင်းရှိ ချိုးချင်းလူမျိုးများသည် ပျူမျိုးနွယ်များဖြစ်ကြောင်း လေ့လာရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၁၇။

ဦးဟာရှိန်းဘွေ၊ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)။ ။ လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်ဝန်ကြီးများ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများအားလုံး မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ချင်းပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးဟာရှိန်းဘွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်မေးမယ့် မေးခွန်းကတော့ မင်းတပ်ခရိုင်အတွင်းရှိ မ င်းတပ်၊ ကန်ပက်လက်၊ မတူပီ၊ ပလက်ဝမြို့နယ်များတွင် ပျံ့ နှံ့နေထိုင်လျက်ရှိသော ချိုးချင်းလူမျိုး များသည် ပျူမျိုးနွယ်ဝင်များဖြစ်ကြောင်း သမိုင်းမှတ်တမ်းတင်နိုင်ရန် ပညာရှင်များ ကွင်းဆင်းလေ့လာရန် အစီအစဉ် ရှိ /မရှိ မေးခွန်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ မေးရတာက ကျွန်တော်တို့ မင်းတပ်၊ ကန်ပက်လက်နယ်မှာရှိတဲ့ တကယ့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ၊ ပြည်သူတွေက ဒီမေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ တောင်းဆိုလာတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီဟာကိုကျွန်တော် ဒီလွှတ်တော်မှာ မေးမြန်းရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ချင်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း မင်းတပ်ခရိုင်အတွင်း မှီတင်းနေထိုင်ကြတဲ့ ချိုးချင်း လူမျိုးများဟာ ရှေးဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်ကပင် တကောင်း၊ သရေခေတ္တရာ၊ ပြည်၊ တောင်တွင်း၊ ဟန်လင်း၊ ပုဂံမြို့များတွင် နေထိုင်လာ ကြပြီး ယင်းမှ ပုပ္ပား၊ ပုံတောင်ပုံညာ၊ ထီးလင်းဒေသတို့တွင် နေထိုင်လာကြသူများ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ ရာဇဝင်သီချင်းတွေမှာ ဒီလိုပဲ သီဆိုနေကြပါတယ်။ ထီးလင်းနယ်မှာ ကျွန်တော်တို့ အဘိုး ငဖိုးရဲ့ သား ဖိုးလုံးနဲ့ ဖိုးမာ ဆိုတာ ညီအစ် ကို(၂)ယောက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီ ဖိုးလုံး ရဲ့ သားမှာ သား (၅)ယောက်က လုံးကီး၊ လုံးရော၊ လုံးကိန်၊ လုံးတိုင်း၊ လုံးလျော် ဆိုပြီးတော့မှ ညီအစ်ကို (၅)ယောက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီ အထဲမှာ လုံးကီး ဆိုတဲ့ အကြီး ဆုံးဟာ ကျွန်တော်တို့ အခုခေါ်နေ တဲ့ တောင်သားလူမျိုးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ချိုးချင်းလူမျိုးတွေက တောင်သားတွေကို ကျွ န်တော်တို့ ခေါ်တဲ့ အခါမှာ တိုကီး လို့ ခေါ်ပါတယ်။ တိုကီး လို့ ခေါ်ပါတယ်။ တို ဆိုတာက မြေပြန့်၊ မြေပြင်ကို ပြောတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကီး ဆိုတာက နာမည် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အားလုံးက တောင်ပေါ် ဒီ မင်းတပ်၊ ကန်ပက်လက်နယ်က ရှိနေကြတဲ့ ဒီ ချိုးချင်းလူမျိုးတွေက ဒီ တောင်သားတွေကို ကျွန်တော်တို့က တိုကီး လို့ပဲ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အခြေအနေရှိပါတယ်။ ဒီ တောင်ပေါ်ကိုမတက်ခင်မှာ ထီးလင်းနယ်ကနေပြီးတော့မှ ကျွန်တော်တို့ တောင်ပေါ်တက်လာတယ်ဆိုတာ ဒီ မင်းတပ်၊ မတူပီ နယ်ခြားပြီး ဟိုး ပလက်ဝအထိ ပလက်ဝ အထက်လည်မျိုအထိ

ရောက်ပြီးတော့ ပြန့်နှံ့နေ ထိုင်ပါတယ် ယနေ့အထိ။ ပြီးမှ ပြန်လှည့်လာတဲ့ အဖွဲ့တွေလည်း အခု တောင်ပေါ်မှာ အခု မင်းတပ်မြို့နယ်အတွင်းမှာ မှီတင်းနေထိုင်ကြပါတယ်။ အဲဒီလို တောင်ပေါ်ကို မတက်ခင် ထီးလင်းနယ်မှာ နေထိုင်တဲ့ အချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ ရွှေကွန်အုပ် ဘုရားကို တည်ခဲ့တယ်လို့ အဆိုရှိပါတယ်။ အဲဒါတွေလည်း သေသေချာချာ ကျွန်တော်တို့က သမိုင်းအနေနဲ့ လေ့လာထားဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။ ဒီ ဖိုးလုံးနဲ့ ဖိုးမာ ညီအစ်ကိုများဟာ ပလက်ဝမြို့နယ် ဝီးလူးထိန်ကောင်းအထိ ရောက်ရှိပြီး ပျံ့ နှံ့နေထိုင်ကြကြောင်း သမိုင်းကို သီချင်းအဖြစ် ဘိုးစဥ်ဘောင်ဆက် ယနေ့တိုင် သမိုင်းသီချင်းများကို လူကြီးသူမများ သီဆိုလျက်ရှိပါတယ်။

စာရေးဆရာကြီး ချစ်စံဝင်း ရဲ့ ပျူစာအုပ်ကြီးမှာ သမိုင်းဆရာ ဒေါက်တာတိုးလှ မှ ၄-၉-၂၀၁၁ ရက်နေ့ ပျူစာအုပ်မှာ အမှာစာရေးထားတဲ့စာကို ကျွန်တော်ဖတ်ပြပါမယ်။ စာမျက်နှာ(ည)၊ စာကြောင်းရေ(၁၃)မှာ ယောဒေသရှိ တောင်သားများ၊ ကုလားတန်မြစ် အထက်ပိုင်း၊ အရှေ့ပိုင်းရှိ အချို့လူမျိုးများ၊ ချင်းပြည်နယ်ရှိ ချိုးချင်းလူမျိုး များသည် ပျူအနွယ်များဖြစ်ကြောင်း ကြားသိနေရသော်လည်း သမိုင်းပညာရှင်များ မလေ့လာနိုင်သေးသည်မှာ အားနည်းချက်တစ်ခုအဖြစ် မြင်နေမိပါသည် စသည်ဖြင့် အမှာစာ ရေးထားတာ တွေ့ရှိရပါတယ် ။ ဆရာကြီး ဦးချစ်စံဝင်း ရဲ့ ပျူစာအုပ် စာမျက်နှာ (၁၅၄)၊ စာကြောင်းရေ (၁၇)မှာ ပျူလူမျိုးတို့အတွင်းမှလည်း ရေကြည်ရာ မြက်နုရာ ရှာဖွေနေထိုင်ရာမှ ထားဝယ်တစ်စု၊ မြိတ်တစ်စု၊ ချိုးတစ်စု ဖြစ်ခဲ့ကြသေးရာ စသည်ဖြင့် ချိုးလူမျိုးများကို ကန် ပက်လက်၊ မင်းတပ်နယ်များတွင် ပျံ့ နှံ့နေထိုင်လျက်ရှိသော လူမျိုးများ ဖြစ်တယ်။ သရေခေတ္တရာ အပျက်တွင် ထွက်ပြေးလာကြသူများ ဖြစ်တယ်။ ယင်းတို့သည် ယခုတိုင် ပျူစကားကိုသာ ပြော ဆိုနေကြ၍ ယင်းတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံများသည် ပျူဓလေ့များဖြစ်သည်ဟု ဆိုထားပါတယ်။

ပျူစာအုပ် စာမျက်နှာ(၄၃၂)မှာ မင်းတပ်ပျူ။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ချင်းပြည်နယ်တွင် ပျူလူမျိုးများနေထိုင်ကြောင်း ပျူသမိုင်းမှတ်တမ်း ပါ ချိုးပျူဟု ဖော်ပြချက်အရ သိရပါတယ်။ ပျူလူမျိုးများသည် မင်းတပ်နှင့်ကန်ပက်လက်မြို့နယ်များတွင် နေထိုင်ကြသည်။ ဆရာ မင်းတပ် ဘူနိန်က ချိုးပုတီးစေ့များနှင့် ပျူပုတီးစေ့များ တူညီပုံ၊ ပျူခေတ် နံရံဆေးရေးပုံများပါ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုများနှင့် တူညီပုံ၊ ပျူခေတ် စစ်ချီစစ်တက် အယူအဆများနှင့် တူညီပုံ၊ ပျူခေတ် အရိုးအိုးများ ထားရှိသောဓလေ့ တူညီနေပုံ၊ ချိုး ချင်းလူမျိုးနှင့် တူညီနေပုံ ပျူသမိုင်း မှတ်တမ်း

များအရ ချိုးလူမျိုးကို ပျူလူမျိုးဟုခေါ်ကြောင်းလည်းတွေ့ရသည် စသည်ဖြင့် ရေးသား ဖော်ပြတာ တွေ့ရပါတယ်။ စာမျက်နှာ (၄၃၃) စာကြောင်းရေ (၆)မှာ မင်းတပ်၊ ကန်ပက်လက် မြို့နယ်အတွင်းရှိ ရှေးဟောင်း ပျူယဉ်ကျေးမှုပစ္စည်းများ၊ ပျူရွှေနပက် များ၊ ပျူရွှေနား ပန်များ၊ ပျူခေတ်ဟောင်း ပုတီးမျိုးစုံများ၊ ပျူခြူလုံးများ၊ ပျူဆေးတံများ ၊ ကျောက်ပလ္လင်များ၊ ပျူအရိုး အိုး ခွဲခြမ်းပဲ့များကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်စသည်ဖြင့် ရေးသားဖော်ပြထားတာကို တွေ့ရ ပါတယ်။

မင်းတပ်ခရိုင်အတွင်းမှ အဖိုး၊ အဖွားများသည် မြန်မာစကားလုံးနှင့် တူညီသော ပျူစကားကိုသာ သားစဉ်မြေးဆက် သင်ကြားပေးထားခဲ့ကြသည် စသည်ဖြင့် ရေးသားဖော်ပြ ထားတာကို ဒီပျူစာအုပ်မှာ တွေ့ရပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် နာမ် နဲ့ ပတ်သက်လို့ မြန်မာစကားမှာ အိမ် ကို ကျွန်တော်တို့ ချိုးလို အိမ် လို့ ခေါ်ပါတယ်။ လမ်း ကို လမ်း လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဝက် ကို ဝေါက် လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဆံ ၊ ဆံပင်ပေါ့ ဆမ် လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ရွှေ ကို ရွှီ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ငါး ကို ငါး လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဗုံ ကို ပုံ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ သား ကို သာ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ နှာခေါင်း ကို နှာခေါင် လို့ ခေါ်ပါ တယ်။ ပန်းကို ပိုင် လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒီလို နာမ် ပုဒ်တွေ တူညီနေပါတယ်။ နောက်ဥပမာ ကြိယာပုဒ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ မှုတ်သည် မုတ်စီ၊ ရောက်သည် ရောက်စီ၊ ကွေးသည် ကွေစီ၊ နာသည် နာစီ၊ အိပ်သည် အိပ်စီ၊ နိုင်သည် နိုင်စီ စသည်ဖြင့် အဲဒီလို တူညီနေတာတွေကို တွေ့ရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။ စာမျက် နှာ(၄၃၃) စာကြောင်းရေ (၂၀)မှာ မင်းတပ်ခရိုင်ရှိ ချိုးချ င်း တိုင်းရင်းသားများ၏ စကားနှင့် ပျူစကား၊ မြန်မာစကားတို့ကို အောက်တွင်ဖော်ပြသည် ဆိုပြီးတော့မှ အဲဒီမှာ ပျူစကား၊ ကျွန်တော်တို့ ချိုးစကား မြန်မာလို အဓိပ္ပာယ်ပြန်ထားပါတယ်။ (၁)မှာ စြီဆိုတာ ကျွန်တော်တို့က သံကို စြီလို့ခေါ်ပါတယ်။ ထု ဆိုတာ ထုတယ်ဆိုတာ ဝတ်တာကို ထု တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် စြီ +ထု+ဝိကြမ= စြီထုဝိကြမ ခေါ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့က၊ အဲဒါက အကြီးဆုံး၊ အတောင့်ဆုံး၊ အကောင်မှာဆို ရင်တော့ အကြီးဆုံးကို ကျွန်တော်တို့က ဝိကြမ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စြီထု ဝိကြမမင်း ဟာ သံချပ်ဝတ်မင်း ဆိုပြီးတော့မှ မြန်မာလို ဒါ ဘာသာပြန်ထားတာ တွေ့ရပါတယ်။

ပြီးတော့ မှ ပျူမှာ ရှိယ်၊ ရှိယ် ဆိုတာက ကျွန်တော်တို့ ချင်းက အောင်တမန် ကို ရှိယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ နောက် ကွန်၊ ကွန် ဆိုတာ အများစုဝေးတဲ့နေရာကို ကွန်လို့ ခေါ်ပါ တယ်။ ပြောက်ဆိုတာ ရောင်စုံကို ပြောက်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရောင်စုံခန်းမကို

ကွန်ပြောက်ကို ရောင်စုံခန်းမဆိုပြီး မြန်မာလို ဘာသာပြန်ထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။ နောက် လောင်မဲင်(င်)တီ၊ ပျူစကားမှာ လောင်မဲ င် ဟိုရှေးပျူမှာ လောင်မဲင် (င်)တီဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ချိုးချင်းလို သစ်ခွပန်းကို လော င်မဲင်(တိ) လို့ ခေါ်ပါတယ်။ နောက် လိုင်နိုင်၊ လိုင်နိုင်ဆိုတာက ယှဉ်ပြိုင်ပြီးတော့မှ အောင်နိုင်သူကို လိုင်နိုင် လို့ ခေါ်ပါတယ်။ နောက် စေလန်ရှိ ကျွန်တော်တို့ စေလန်ရှိ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ စေလန်ရှိ ဆိုတာ ဝိညာဏ်လမ်းပြလို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ ဟူနာ၊ ဟူနာ ဆိုတာက ငြင်းပယ် တာကို ဟူနာ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ နောက် လုန်ချုန် (င်)ဝမ်(င်)မော၊ လုန် ဆိုတာက ကျောက်ကို လုန် လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ချုန်(င်) တယ် ဆိုတာက တည်တာကို ခေါ်ပါတယ်။ ဝမ်(င်)မော ဆိုတာက လုပ်မယ်၊ ကိုင်မယ် ဆိုတာကို ပြောတာပါ။ ဒါကြောင့် လုန်ချုန်(င်)ဝမ်(င်)မော ဆိုတာက ကျောက်ပလ္လင်တည်မည် ဆိုပြီးတော့ကာ ကျောက်ပလ္လင် နဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော် အနည်းငယ်ရှင်းချင်ပါတယ်။ ကျောက်ပလ္လင်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့က အသက်ငယ်ရင် အိမ်ထောင် ကျရင် ကျွန်တော်တို့က ရှာယူး ဆိုတဲ့ နွားနောက် တစ်ကောင်နဲ့ ဒါ အလှူလုပ် ရပါတယ်။ အဲဒါကို ရှာယူး ခေါ်ပါတယ်။

မရှားယူး ဆိုတာက အနည်းဆုံး နွားနောက်နှစ်ကောင်နဲ့ လုပ်ရပါတယ်။ မကူးယူး ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီနှစ်ကြိမ်လုပ်ပြီးမှ သုံးကြိ မ်မြောက်မှာ အကောင်သုံးကောင် လုပ်ရပါတယ်။ သုံးကောင် နွားနောက်နဲ့ အလှူကြီး အလှူလုပ်မှ ဒီ ကျောက်ပလ္လင်ကို တည်ခွင့်ရှိပါတယ်။ သုံးကြိမ်မြောက်မှာ ဒီ ကျောက်ပလ္လင် တည်ရပါတယ်။ အဲဒီလို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရိုးရာ ဓလေ့ထုံးစံ ရှိပါတယ်။ ပြီးမှ ငါးကောင်၊ ဆယ်ကောင်၊ အကောင်နှစ်ဆယ် တကယ့်အလှူကြီး တစ်နယ်လုံးကို ခေါ်ပြီး ခုနှစ်ရက် ခုနှစ်လီ အလှူကြီးလုပ်ပြီးတော့မှ ကျွေးမွေးတဲ့ဟာကို ကျွန်တော်တို့က ဘယ်လိုခေါ်လဲဆိုတော့ ချိုး ချင်းလိုဆိုလို့ရှိရင်တော့ လုံယူးပွဲ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ လုံယူးပွဲ ဆိုတာ အလှူပွဲကြီးကို လုပ်တာကို ခေါ်တာဖြစ်ပါတယ်။ တစ် နယ်လုံးခေါ်ပြီးတော့မှ ခုနှစ်ရက် လုံးလုံး ကျွေးမွေးတဲ့ အလှူကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ကျွေးမွေးနိုင် တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကမှ ကျွန်တော်တို့ က မာန်တုန်းဆိုတာ တကယ့် မင်းအကြီးအကဲကနေပြီးတော့မှ တည်တဲ့ ဂူဆိုတာ ကျွန်းလုံးတိုင် အကြီးကြီးကို ထူပြီးတော့မှ သူ့ကို အရစ်လိုက်အရစ်လိုက် ထိပ်မှာ ချွန်လာအောင် အဲဒီလို စေတီတည်သလို အဲဒီလို ကျွန် တော်တို့ ချွန်လာအောင် လုပ်ပြီး တော့မှ အဲဒီမှာ သူက ဆည်းလည်း၊ နောက် ဒီလို ခေါင်းလောင်း အဲဒါတွေ အကုန်လုံးကို ချိတ်ရပါတယ်။ အဲဒီလို

ချိတ်တဲ့သူကမှ တကယ့် အလှူကြီးလုပ်နိုင်တဲ့ ဒါ မာန်တုန်း လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ယခုထက်တိုင် ရှိပါတယ်။ အဲဒါက

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ဆက်ပြီးတော့မှ ဆွေးနွေး လိုတာက ဆရာကြီးဦးရည်စိန် ရဲ့ အထက်က ကျွန်တော် ဆွေးနွေးတဲ့ဟာက ဆရာကြီးဦးရည်စိန် ရဲ့ လက်ရွေးစင်စာတမ်း တရုတ်ပြည် ထန်မင်းဆက်သမိုင်းမှာ ပျူသံအဖွဲ့ စာမျက်နှာ (၁၅၇/၁၅၉)မှာ တရုတ်ပြည် ပျူဂီတအဖွဲ့ သီချင်း မှတ်တမ်းများမှ ပျူစကားများ ဖြစ်ပါတယ်။ အထက်က ဟာ ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ ပျူစကားများနဲ့ ချိုးချင်းလူမျိုးများရဲ့ စကားအသုံးအနှုန်းများ တူညီနေတာကို တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်လို့ ရေးသား ထားတာ တွေ့ရပါတယ်။ ပြီးတော့ မှ ဒီနေ့မင်းတပ်ခရိုင်မှာ မှီတင်းနေထိုင်ကြတဲ့ ကန်ပက်လက်၊ မတူပီ၊ ပလက်ဝ၊ ပလက်ဝအထက်လည်မျို(၂၈)အုပ်စု၊ မတူပီ(၁၂)အုပ်စု ဒိုင်နယ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ မင်းတပ်မြို့နယ်နဲ့ ကန်ပက်လက်မြို့နယ်မှာ နေထိုင်ကြတဲ့ ချိုးချ င်းလူမျိုး များရဲ့ နာမည်မှည့် ခေါ်ပုံဟာလည်း ဟိုးရှေးခေတ်က၊ ပုဂံခေတ်က ပျူစောထီး၊ ထီးမင်း ယဉ်၊ ယ ဉ်မင်းပိုက်၊ ပိုက်သေလည်၊ သေလည် ကြောင်၊ ကြောင်သူရစ် စသည်ဖြင့် ဒီလို နာမည်မှည့် လာသလိုပဲ ကျွန်တော်တို့ ချိုးချင်းလူမျိုးများဟာ ယနေ့တိုင် ဒီအတိုင်းပဲ မှည့်ခေါ်ပါတယ်။

ဥပမာအားဖြင့် ကျွန်တော် ပြောမယ်ဆိုရင် ဒါ ကျွန်တော်အဘိုး၊ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် (၃၀၀) ကျော်က ကျွန်တော်ပြောနိုင်တဲ့ (၁၄)ဆက်ကို ကျွ န်တော်နည်းနည်း ဗဟုသုတနေဖြင့် ကျွန်တော် ပြောပြပါမယ်။ ကျွန်တော့်အဘိုး လှိုးကီး၊ အဘိုး လှိုးကီး ကနေပြီးတော့ လှိုးကီးအွမ်၊ လှိုးကီးအွမ် က နေပြီး တော့မှ အွမ်ရှယ်၊ အွမ်ရှယ် ကနေပြီးတော့မှ အွမ်ရှယ် ရဲ့ သားက ရှယ်ရှို၊ ရှယ်ရှို ရဲ့ သားက ရှိုကီး။ ရှိုကီး ရဲ့ သားဟာ ကီးမဲင်ဟာ၊ ကီးမဲင်ဟာ ရဲ့ သားဟာ မဲင်ဟာနိန်၊ မဲင်ဟာနိန် ရဲ့ သားဟာ နိန်ဟာ ၊ နိန်ဟာရဲ့ သားဟာ နိန်ဟာကီးမာန်၊ နိန်ဟာကီးမာန် ရဲ့ သားဟာ ကီးမန် လိန်းအွမ်၊ ကီးမန်လိန်းအွမ် ရဲ့ သားဟာ လိန်းအွမ်ဟာရှိန်း အဲဒါ ကျွန်တော့် အဖေ ဖြစ်ပါတယ်။ လိန်းအွမ်ဟာရှိန်း ရဲ့ သားဟာ ဟာရှိန်း ဘွေ ကျွန်တော်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် သားအကြီးဟာ ဘွေလိန်းအောင် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ကျွန်တော်တို့က တောက်လျှောက် နှစ် (၃၀၀) အဲဒီလို အနည်းအကျဉ်း ကျွန်တော်နားလည်အောင် ကျွန်တော်ဆွေးနွေးတာ ဖြစ်ပါ တယ်။

ဆရာကြီး ဦးသာမြတ် ရဲ့ ပျူဖတ်စာ စာမျက်နှာ (၂၆)မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ ပျူတို့၏ ဂဏန်းရေတွက်ပုံနှင့် ချိုးချင်းလူမျိုးများ၏ ဂဏန်းရေတွက်ပုံ တူညီနေပုံကို အောက်ပါအတိုင်း

ဖော်ပြပါသည်ဆိုပြီး တစ်ကနေ တစ်ဆယ်အထိ အားလုံးဟာ တူနေပါတယ်။ ပျူမှာ တစ် ကို တို့ လို့ ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က တွိမတ် လို့ ခေါ်တယ်။ နှစ်ကို နှိ လို့ခေါ်တယ်။ ပျူမှာ သုံးကို ထုမ် ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က ထုမ် လို့ ခေါ်တယ်။ ပျူမှာ ဖီ ကို ကျွန်တော်တို့က ဖီ လို့ ခေါ်တယ်လေးကို။ ငါး ကို ပျူမှာ ငွား လို့ ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ငှားလို့ ခေါ်တယ်။ ခြောက်ကို ပျူမှာ ခရုတ် လို့ ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ခရုတ် လို့ ခေါ်တယ်။ နောက် ခုနှစ်ကို ပျူမှာ ခရိ လို့ ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ခရိလို့ခေါ်တယ်။ နောက် ရှစ်ကို ပျူမှာ ရှိစ် လို့ ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ရှိစ် လို့ ခေါ်တယ်။ ပျူမှာ နံပါတ် ကိုးကို ကိုး လို့ ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ချိုးလို ကိုး လို့ ခေါ်တယ်။ တစ်ဆယ်ကို ရွှားလို့ ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရှား လို့ ခေါ်တယ်။ ဒါကြောင့် တစ်နဲ့ တစ်ဆယ်အထိဟာ အဲဒီလို တူညီနေတာ တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် စာရေးဆရာကြီး ခိုင်ဇော် ရဲ့ ပျူနိုင်ငံတော်နှင့် ပျူနိုင်ငံသားများ စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားချက်ကို အရင်းအတိုင်း ပြန်လည်လေ့လာ တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အထက်ပါအတိုင်း မင်းတပ်ခရိုင် အတွင်းရှိ ချိုးချင်းလူမျိုးများနှင့် ဂန့်ဂေါခရိုင်၊ ထီးလင်းမြို့နယ် နှင့် ဆောမြို့နယ် များတွင် ပျံ့နှံ့နေထို င်ကြသော တောင်သားလူမျိုးများသည် သမိုင်းအရလည်း ထီးလင်းတွင် အတူတကွ နေထိုင်ပြီးမှ ချင်းတောင်သို့ တက်လာသည့် အချိန်တွင် မတက် လာဘဲ ကျန်ခဲ့သည့် အမျိုးအရင်းအမြစ် ဖြစ်ပါတယ်။ တောင်သားလူမျိုး က၊ ဒါကြောင့် ချိုးသမိုင်းအရ တိကျစွာ ပြောနိုင် သလို တောင်သားစကားသည်လည်း ချိုးစကားနှင့် (၆၀)ရာခိုင်နှုန်း တူညီနေပါတယ်။

ဒါကြောင့် သမိုင်းကို ပြောပြနိုင်သူ၊ ရာဇဝင်သမိုင်းသီချင်း သီဆိုနိုင်သူ ယခုခေတ်တွင် အလွန်နည်းပါးနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သမိုင်းဆရာကြီး ဒေါက်တာတိုးလှ ဆင်ခြင်သုံးသပ် သလို သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနမှ သမိုင်းပညာရှင်များ စေလွှ တ်၍ အမြန်ဆုံးလေ့လာပြီး တန်ဖိုး မဖြတ်နိုင်သော သမိုင်းမှန်ကိုပြုစုရန် အချိန်တန်ပြီဖြစ်၍ ကွင်းဆင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ ဥက္ကဋ္ဌကြီး မှ တစ်ဆင့် လေးစားစွာ မေးမြန်းတင်ပြရခြင်း ဖြစ်ပါတယ် ခင်ဗျား။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ပဲခူးမြို့ ကမ္ဘောဇသာဒီနန်းတော်တွင် ဆင်ဖြူများရှင် ဘုရင့်နောင်မင်းတရားကြီးရုပ်တု ထားရှိရန်နှင့် နန်းဆောင်ပုံစံငယ်များပြုလုပ်ပြသရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀း၃၁။

ဥက္ကဋ္ဌ၊ ။ ဆက်လက်ပြီး ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ဦးစောမော်ထွန်း က ပဲခူးမြို့ ကမ္ဘောဇသာဒီနန်းတော်တွင် ဆင်ဖြူများရှင် ဘုရင့်နောင် မင်းတရားကြီးရုပ်တု ထားရှိရန်နှင့် နန်းဆောင်ပုံစံငယ်များ ပြုလုပ်ပြသရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၃၁။

ဦးစောမော်ထွန်း၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဖိတ်ကြားထားသော ဧည့်သည်တော်များ အားလုံးကျက်သရေမင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ပြည့်စုံကြပါစေကြောင်း ဦးစွာဆုမွန်ကောင်းများ တောင်းအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ပဲခူးတို င်းဒေသကြီး မဲ ဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ကိုယ်စားလှယ် ဦးစောမော်ထွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပဲခူးမြို့ရှိ ကမ္ဘောဇသာဒီနန်းတော်တွင် ဘုရင့်နောင် မင်းတရားကြီး ရုပ်တု ထားရှိရန်နှင့် နန်းဆောင် ပုံစံငယ်များ ပြုလုပ်ပြသရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နဲ့ စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဟံသာဝတီဆင်ဖြူများရှင် ဘုရင့် နောင်မင်းတရားကြီးသည် နိုင်ငံတကာမှ စိတ်ဝင်စားမှု အရှိဆုံး မင်းတစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။ အာဆီယံနိုင်ငံများ အထူးသဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံမှ နိုင်ငံခြားသားများ လာရောက်လေ့လာသည့်အခါ မြေနန်းပြသဒ်ဆောင် ရှိ သီဟာသနပလ္လင်တော်အား ဂါရဝပြုသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပလ္လင်တော်၏ လက်ဝဲ၊ လက်ယာမှာ မင်းခမ်းတော်ပစ္စည်းများ ခင်းကျင်းပြသထားသော်လည်း ပလ္လင်ပေါ်တွင် ရုပ်ထုများ မရှိပါ။ မန္တလေးရတနာပုံနန်းတော်တွင် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းမင်းကြီးနှင့် စကြာဒေဝီ မိဖုရားကြီး ရုပ်တုကို လက်ယာစံထားမိဖုရားဟူသော နန်းဓလေ့နှင့်အညီ ပြသထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

သို့ပါ၍ မြို့တည်၊ နန်းတည်မင်းများ အထူးအားဖြင့် ဘုရင့်နောင်မင်းတရားကြီး သည် စစ်သူကြီးမင်း၊ ငါ့တပါးမင်း ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ နန်းမြို့တော်၏သင့်တော်သော နေရာတွင်

ချပ်ဝပ်တန်ဆာများဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရာဇပလ္လင်ထက်တွ င် မင်း၊ မိဖုရားရုပ်တု ကို ဘိသိက် ခံ အဝတ်တန်ဆာ သို့မဟုတ် ပြက တေ့အဝတ် တန်ဆာများဖြင့်လည်းကောင်း ထုလုပ်ပြ သပေးရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်မြို့ အမျိုးသားပြတိုက်နဲ့ မန္တလေးမြို့ ရတနာပုံနေပြည်တော်မှာ မြနန်းစံကျော်ရွှေနန်းတော်ပြတိုက်၊ အရှေ့ပိုင်းမင်း ခမ်းတော်(၅)ဆောင် အပါအဝင် အဆောင်ပေါင်း (၁၁၄)ဆောင်ကို ကျောက်စာဝင်တော်စိန်ဗိုလ် လက်ထက်က ပုံစံငယ်များ ပြုလုပ်ပြသထားတာကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

အလားတူ ပဲခူးမြို့ရှိ ကမ္ဘောဇသာဒီနန်းတော်မှာ မြေနန်း ပြသာဒ်ညီလာ ခံဆော င်နှင့် ဘမရာသနပလ္လင်ဆောင် (စက်တော်ဆောင်)နှစ်ဆောင်ကို ယခင်အစိုးရလက်ထက်က မန္တလေး နန်းတော်၊ ပုဂံနန်းတော်နှင့် ရွှေဘိုနန်းတော်များနည်းတူ တည်ဆောက်ပေးထားခဲ့ပါတယ်။ ကမ္ဘောဇသာဒီနန်းတော်မှာ ဒုတိယ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို စည်းရုံးတည်ထောင်ခဲ့သော ဆင်ဖြူများရှင် ဘုရင့်နော င်မင်းတရားကြီး၏ နန်းတော်ဖြစ်ရာ နိုင်ငံတကာနှင့် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများ၏ စိတ်ဝင်စားမှု ကို အခံရဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ သို့ပါ၍ ကမ္ဘောဇသာဒီနန်းတော်တွင် အရှေ့ပိုင်းမင်းခမ်းတော်(၁၉)ဆောင်၊ မိဖုရားကြီးအဆောင်(၂)ဆောင်၊ ပင်တိုင်စံ ရာဇဓာတုကလျာမင်းသမီးအဆောင်၊ နန်းတင်မိဖု ရား(၁၂)ဆောင်၊ ကိုယ်လုပ်တော်ဆောင် (၃၄)ဆောင်၊ နန်းသူဆောင် (၂) ဆောင် အပါအဝင် အဆောင်စုစုပေါင်း (၇၀)ရှိကြောင်း သိရှိရပါတယ်။

အများပြည်သူလေ့လာနိုင်ရန်နှင့် သုတေသီတို့ အထောက်အကူဖြစ်ရန်အတွက် ယင်းအဆောင်များရဲ့ ပုံစံငယ်များကို မြို့တံခါး(၂၀)၊ ကျုံး အပါအဝင် နန်းဆောင်ပုံစံငယ်များ ပြုလုပ်ပြသပေးရန်အစီအစဉ် ရှိ /မရှိ သိရှိလိုပါကြောင်းနှင့် ရှိပါက မည်သည့်အချိန်တွင် ပြုလုပ်ပြသမည်ကို သိရှိလိုပါကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် မေးမြန်းအပ်ပါတယ်။

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရရုံးစိုက်ရာမြို့တော် ထားဝယ်မြို့တွင် အမျိုးသားပြတိုက် တည်ဆောက်ပေးရန် အစီအ စဉ် ရှိ /မရှိ နှင့် တောင်သမန် တံတားကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် တောင်သမန်ဝန်းကျင်ရှိ သမိုင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ သင်္ချိုင်းများကို ထိန်းသိမ်းရန် အစီအစဉ် ရှိ /မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀း၃၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၂)မှ ဦးသန်းဆွေ က တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရရုံးစိုက်ရာမြို့တော် ထားဝယ်မြို့တွင် အမျိုးသား ပြတိုက် တည်ဆောက်ပေးရန် အ စီအစဉ် ရှိ /မရှိ နှင့် တောင်သမန် တံတားကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်း ရန်နှင့် တောင်သမန်ဝန်းကျင်ရှိ သမိုင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ သင်္ချိုင်းများကို ထိန်းသိမ်းရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၃၅။

ဦးသန်းဆွေ၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)။ ။ အားလုံး မင်္ဂလာပါ ခင်ဗျား။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွ န်တော် ဒီမေးခွန်းကို စာတင်တုန်းက ပြတိုက် ကိစ္စက တစ်ပုဒ်၊ တောင်သမန်ကိစ္စကတစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်ခွဲပြီး တင်ထားပါတယ်။ အခု ကျလာတဲ့အခါမှာတော့ အားလုံး တွဲပြီး တင်ထားတဲ့အတွက် ကျွန်တော့်ကို အချိန်နည်းနည်း ပိုပေးပါခင်ဗျား။ တနင်္သာရီ တိုင်း ဒေသကြီးမှာ ရုံးစိုက် ရာမြို့ တော် ထားဝယ်မြို့မှာ အမျိုးသားပြတိုက် တည်ဆောက်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နဲ့ ရှိလျှင်မည်သည့်အခါ တည်ဆောက်ပေးမည်နည်းဆိုတဲ့ မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် အနည်းငယ် ရှင်းပြပါမယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ တနင်္သာရီတိုင်း၊ ထားဝယ်မြို့မှာ အရင်က ပြတိုက် ရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ရှိတဲ့ပြတိုက်ကလည်း ကျွန်တော်တို့ကိုယ်ပိုင်ပြတိုက်သဘော ဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးကြားဖူးတဲ့ မီးပုံးပျံ ဦးကျော်ရင် ဆိုတာရဲ့သား အမျိုးသားစာပေ ဆုရတဲ့ စာရေးဆရာကြီး ဦးကျော်မင်း က သူ့ဝါသနာအလျောက် လိုက်ပြီးတော့ စုဆောင်း ထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေကို ပြတိုက် သဖွယ် ပြမယ်ဆိုတော့ အဲဒီတုန်းက မြူနီစပယ်ရုံး ပေါ်မှာ အခန်းတစ်ခန်းမှာ ပြပါတယ်။ နောက်တစ်ခါ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးတွေလာတိုင်း ကျွန်တော်တို့ အပါအဝင်ပေါ့။ အဲဒီပစ္စည်းတွေကို အခန်းနှစ်ခန်းလောက် ချဲ့ပြီးတော့ ပြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီး ပြန်သွားပြီ ဆိုရင်

ဒီပစ္စည်းတွေက ထားစရာမရှိဘူး ဖြစ်   သွားပြန်ရော။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်   တို့ ဒီမြို့လယ်က ဘုရားကြီးဝင်းထဲမှာ သာသနိကအဆောင်တစ်ခုမှာ သွားပြီးတော့ ထားရပါတယ်။ အဲဒီလို ထားတဲ့ အခါမှာလည်း ကျွန်တော်တို့နယ်က လည်း နယ်စပ်မြို့ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီရှေး ဟောင်းပစ္စည်းတွေက ခိုးထုတ်လေ့ရှိတော့ အင်မတန်မှ အပျောက်အရှ ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ထားဝယ် ဘုရားကြီး   ဂေါပကအဖွဲ့က ဘုရားကြီးထဲမှာရှိတဲ့ အဆောက်အဦတစ်ခုကို ပြတိုက်သဖွယ် ပြုပေးထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒါဟာ ဘုရားကြီးပြတိုက် မဟုတ်ပါဘူး။ သာသနိကပစ္စည်းတွေပြတဲ့ ပြတိုက်လည်းမဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒါကြောင့် အ ခုနေအခါမှာ ထားဝယ်မြို့ကလည်း တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီးရဲ့ ရုံးစိုက်ရာ မြို့တော်ဖြစ်သွားတဲ့အတွက် အခြားပြည်နယ်နှင့် တိုင်း မြို့တော်တွေမှာ လည်း ယဉ်ကျေးမှု ပြတိုက်တွေရှိလို့ ကျွန်တော်တို့ ဒီထားဝယ်မြို့မှာ လည်း ဒီယဉ်ကျေးမှုပြတိုက် တစ်ဆောင် ဆောက်ဖို့အစီအစဉ်ရှိ/မရှိဆိုတာကို ကျွန်တော် မေးမြန်းခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုပြတိုက်ဆောက်ပေးရင်လည်း ကျွန်တော့်တို့က ဒီပစ္စည်းတွေ   လိုက်စုဆောင်းမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အဆင်သင့်ရှိတဲ့ ဘုရားကြီးပြတိုက်ထဲက ပစ္စည်းတွေကိုပဲ ကျွန်တော်တို့က ပြဖို့ အဆင်သင့်ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို ပီပီပြင်ပြင် ပြတိုက်ဖြစ်လာရင်လည်း ကျွန်တော်တို့ ဒီပစ္စည်းတွေ စုဆောင်းထားတဲ့ သူ တွေက ကျွန်တော် အပါအဝင်ပေါ့လေ။ ဒီပြတိုက်မှာ ပြဖို့လည်း အဆင်သင့် ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က   ဥက္ကဋ္ဌကြီးကတစ်ဆင့် သက်ဆိုင် ရာကို မေးမြန်းချင်တာက တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ အစိုးရရုံးစိုက်ရာမြို့တော် ထားဝယ်မြို့မှာ အမျိုးသားပြတိုက်တည်ဆောက် ပေးရန် အစီအစဉ်   ရှိ/မရှိ   နဲ့ ရှိလျှ င် မည်သည့်အခါ တ   ည်ဆောက်ပေးပါမည်နည်း ဆိုတဲ့ မေးခွန်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ဒုတိယကတော့ ကျွန်တော်တို့   တောင်သမန်တံတားနဲ့   တောင်သမန်ဝန်းကျင်က သမိုင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ သင်္ချိုင်းကိစ္စပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တောင်သမန်တံတားဆိုတာက အားလုံးလည်း ကြားဖူး၊ မြင်ဖူးနေပါတယ်။ ဒါ တောင်သမန်အင်း ဘဝက တံတားပါ။ နောက် တောင်သမန်ကန် လို့ ဖြစ်သွားတဲ့အခါမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီတံတားကြီးက   ရေနဲ့ ပြည့်သွား ပါတယ်။ ဒါက နှစ်ပေါင်း(၁၅၀)ကျော်ပါပြီ။ (၂၀၀)နီးသွားပါပြီ။ အဲဒီတော့   ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနကလည်း ဒါ ထိန်းသိမ်းတာ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပျက်စီးတာများလာတဲ့ အခါမှာကျတော့ ဒီတိုင်တွေနေရာမှာ တချို့ပုဂ္ဂလိက အလှူရှင်တွေက လှူတဲ့အခါမှာ အင်္ဂတေတိုင်တွေ ဖြစ်ကုန်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်

ဒီလိုသာ လက်ခံရင်း၊ လက်ခံရင်း အင်္ဂတေတိုင်တွေ များသွားရင် မူလပုံစံ ပျောက်သွားမှာစိုးလို့ နောက်တစ်ခုက မကြာသေးခင်ကပဲဂျာနယ်တွေမှာ ဒီတောင်သမန် တံတားပေါ်ကနေကျိုးပြီးတော့ လူတစ်ယောက်ကျပြီး သေတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းတွေ ပါလာပါတယ်။ ဒါကြောင့် တော်တော်ယိုယွင်း ပျက်စီးနေပြီလို့ ထင်ရလို့ကျွန်တော်က ဒီမေးခွန်းကိုတင်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုသစ်တွေနဲ့ ဆောက်ထားရခြင်းကလည်း ပုဂံမင်းလက်ထက်မှာ မြို့ဝန်ဘိုင်ဆပ်နဲ့ မြို့စာရေးဦးပိန် တို့က အင်းဝခေတ်၊ ကျွန်တော်တို့ အင်းဝနဲ့ စစ်ကိုင်းက နန်းတော်ဟောင်းတွေရဲ့ တိုင်တွေကို အခွင့်အရေး အရယူပြီးတော့ ဒါဆောက်တဲ့ တံတားကြီးပါ။ ဒါကြောင့် ဒီတိုင်တွေဟာ သာမန် သစ်တောကထုတ်တဲ့ တိုင်တွေမဟုတ်ဘဲ နန်းတော်တိုင် တွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာလည်း ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တင်ပြချင်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ အခု နိုင်ငံခြားက ဧည့်သည်တွေလာရင်လည်း ဒီတံတားပဲ သွားကြည့်ကြတယ်။ ဒီတံတားက မြို့စာရေး ဦးပိန် ဆောက်လို့ ဦးပိန်တံတားလို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။ ဦးပိန် ရဲ့ သင်္ချိုင်းဟာ ဒီလင်းဇင်းကုန်းသင်္ချိုင်းမှာ တစ်ခမ်းတစ်နား ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီ လင်းဇင်းကုန်းသင်္ချိုင်းက အခု ဖျက်တော့မယ်ဆိုတော့ ဒီနိုင်ငံခြားဧည့်သည်တွေလာရင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ကိုလည်းပဲ လိုက်ပြရပါတယ်။ ဒါကြောင့် သိတာပါ။ အဲဒီတော့ ဒီတံတားနဲ့ ဒီတံတားကောင်းမှုရှင် ဦးပိန် ရဲ့ သင်္ချိုင်းကိုတော့ တံတားကတော့ ထိန်းသိမ်းမှာပေါ့လေ။ သင်္ချိုင်း ဖျက်ရင်တော့ ဒီ ဦးပိန် ရဲ့ သင်္ချိုင်းကိုတော့ ထိန်းသိမ်းသင့်တယ်လို့ ကျွန်တော် မြင်မိပါတယ်။

အဲဒီလိုပဲ တောင်သမန်ဝန်းကျင်မှာလည်း ကျွန်တော်တို့ သမိုင်းဝင်သင်္ချိုင်းတွေ ရှိပါတယ်။ ဒီ ပုပ္ပါးဝန်ထောက်နဲ့ ဇနီး၊ အဲဒီ ပုပ္ပါးဝန်ထောက်ရဲ့ အဖေ ပင်းတလဲဝန်ထောက် အဲဒီရဲ့ သင်္ချိုင်းတွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒါတွေကတော့ မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်က မှူး ကြီး၊ မတ်ကြီးတွေပါ။ ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီတောင်သမန်ဝန်းကျင်ရောက်နေရလဲဆိုတော့ သူတို့ရဲ့ကောင်းမှုက ဒီကျောက်တော် ကြီးမှာ ရှိလို့ သူတို့ကို အဲဒီနားမှာ ချထားတာပါ။ နောက်တစ်ခုက လည်း အရေးကြီးဆုံးက ဒီလင်းဇင်းကုန်း သင်္ချိုင်းမှာရှိတဲ့ ယိုးဒယားဘုရင် ရဲ့ သင်္ချိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ မဟုတ်သေးဘူးခင်ဗျ။ အဲဒါက တောင်သမန်အင်းစောင်းကပဲ တောင်ဓဝယ်ဗိုလ်ရဲ့ အရိုးအိုးပါ။ အဲဒီတော့ အခု ဒါက ကျွန်တော်တို့ အင်းဘဝက ကျွန်တော်ရိုက်ထားတာပါ။ အခုကန်ဘဝရောက်တော့ ဒီ ပလ္လင်ကမြုပ် သွားပါပြီ။ မြုပ်သွားတော့ကြာရင်ဒါကရေစားပြီးသဲကျသွားမှာပါ။ ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ အဲဒီမှာ မာလိန်တိုင်ကြီးရှိပါတယ်။ အခုတော့ မရှိတော့ပါဘူး။ အဲဒီတော့ တောင်ဓဝယ်ဗိုလ်

အရိုးအိုးကလည်း ထိန်းသိမ်းသင့်တယ်ဆိုတာက သူ့သမိုင်းကြောင်းလေး ကျွန်တော်ပြောပြပါမယ်။ တောင်ဓဝယ်ဗိုလ်ဆိုတာက မင်းတုန်းမင်းကြီးရဲ့ယောက်ဖ၊ သနဗရစ်မိဖုရားရဲ့မောင် ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ကို ဟိုခေတ်ကပေါ့ဗျာ။ ထောက်လှမ်းရေး တာဝန်ပေးတော့ အဲဒီလို ထောက်လှမ်းရေး တာဝန်တွေ လိုက်လိုက်လုပ်ရတော့ လူမုန်းများပြီးတော့ တောင်သမန် အင်းစောင်းက ဘုရားပွဲမှာ ဒိုးကျည်နဲ့ပစ်ပြီး သတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အသတ်ခံရလို့ အဲဒီ သေတဲ့ နေရာမှာ အမှတ်တရ ဒါကျွန်တော်တို့ အရိုးအိုးလုပ်ထားတာပါ။ အဲဒီတုန်းကတော့ သူတို့ခေတ်က သူကလည်း ဘုရင့်ရဲ့ ယောက်ဖ၊ တိုင်းတားမင်းကြီး ရဲ့ သမက် ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒ ါကို အရိုးအိုး လုပ်ပေးထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါလည်း ထိန်းသိမ်းသင့်တယ်လို့ ကျွန်တော်တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခု ကျွန်တော်အခုနပြောတဲ့ အရေးကြီးဆုံးသချိုင်းကတော့ ဒီလင်းဇင်း ကုန်းသချိုင်းထဲက ယိုးဒယားဘုရင် ရဲ့ သချိုင်းကုန်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ ဗမာပုရပိုဒ်တွေထဲက ယိုးဒယားဘုရင်ပုံပါ။ အဲဒီတော့ ယိုးဒယားဘုရင် ရဲ့ သချိုင်းက ဘာဖြစ်လို့ ဒီကို ရောက်နေလဲ ဆိုတာကို ကျွန်တော်အနည်းငယ် သမိုင်းကြောင်းလေး ရှင်းပြပါမယ်။ အေဒီ ၁၇၅၈ လောက်မှာ ယိုးဒယားဘုရင် ဖြသီရီဓမ္မရာဇာ ဟာ သားတော်ကြီး ကျောက်ဘွားဧကာဒသ် ရှိလျက်နဲ့ အရည်အချင်းရှိတဲ့ သားတော်အငယ် ကျောက်ဘွားထောက်တို ဆိုတာကို ထီးနန်းလွှဲပါတယ်။ အဲဒီတော့ သားတော်ကြီးက မကျေနပ်လို့ ဘုရင်နတ်ရွာစံတဲ့အခါမှာ သူက နန်းလုပါတယ်။ အဲဒီတော့ ညီဖြစ်တဲ့ ကျောက်ဘွားထောက်တို ကလည်း သူ ရဟန်းပြုပါရစေ ဆိုပြီး သာသနာပိုင် ဆီမှာ သွားပြီးတော့ လျှောက်ထား တယ်လို့ ပြောပါတယ် ။ သာသနာပိုင်က ရဟန်းမပြုသင့်ဘူး။ ခမည်းတော် မှာတော်မူခဲ့တဲ့အတိုင်း တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ရမယ်လို့ ဆိုတဲ့ အတွက် (၃)လခန့် အကြာမှာ သူက ဘုရင်လုပ်ပါတယ်။ ဘုရင်လုပ်ပြီး နောက်(၃)လအကြာမှာ နောင်တော်က တစ်ခါ နန်းလုပါတယ်။ အဲဒီလို ကြံစည်တာသိတော့ ညီတော်ကတ စ်ခါ နန်းလွှဲပြီးတော့ ဘုန်းကြီး ပြန်ဝတ်ပါတယ်။ ဝပ်ပရာဒုယောင်ဟမ် ဆိုတဲ့ ကျောင်းတော်မှာသွားပြီး ရဟန်းပြုပါတယ်။ ဒါကတော့ ထိုင်းဘာသာနဲ့ ခွန်လောင်ဟာဝပ် ဆိုတဲ့ ကျောင်းသခ်န်းကို ခိုလှုံတဲ့အတွက် ဒီဘုရင်ကို ကျောက်ဘွားထောက်မခုရ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ သဖန်းပန်းဘုရင်လို့ ဆိုပါတယ်။ အေဒီ ၁၇၆၂ မှာ မြန်မာတပ်မတော်က အယုဒ္ဓယမြို့တော် တံခါးဝကို သိမ်းဖို့ ရောက်လာပါပြီ။ အဲဒီတော့ ဘုရင် ညံ့ဖြစ်တဲ့ ကျောက်ဘွားဧကာဒသ် က စစ်တို က်ဖို့ အဆင်သင့် မရှိပါဘူး။ သူကကြောက်ပြီး ပြေးပါတယ်။ အဲဒီလို နန်းစွန့်သွားတော့ ခုနက ညီတော်

ကျောက်ဘွားထောက်တို က တစ်ခါ ဘုန်းကြီးကနေ လူထွက်ပြီး ထီးနန်းကို ဆက်ခံရပြန်ပါတယ်။ အဲဒီလို ဆက်ခံတဲ့အခါမှာ မေလမှာ မြန်မာတပ်မတော်ကြီးက ပြန်လ ည် ထွက်ခွာသွားတယ်။ အမှန်တော့ ဒီကျောက်ဘွားထောက်တိုရဲ့ အစွမ်းတော့မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အလောင်းမင်းတရားကြီး မကျန်းမာလို့ တပ်ကပြန်လှည့်သွားတာပါ။ အဲဒီတော့ ပြန်လှည့်သွားပြီးတော့ လမ်းမှာပဲ အလောင်းမင်းတရားကြီး နတ်ရွာစံပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့က တစ်ခါ ဆင်ဖြူရှင် လက်ထက်မှာ ပြန်တိုက်ပါတယ်။ တိုက်တော့ ဒီညီတော် လက်ထက်မှာပဲ ကျွန်တော်တို့ အယုဒ္ဓယ ကျသွားပါတယ်။ ကျသွားတော့ ခုနက ဒီ နောင်တော် ကျောက် ဘွားဧကောဒသ် က အဲဒီတိုက်ပွဲမှာ လက်နက်ထိပြီး ကျဆုံးပါတယ်။ ကျဆုံးတဲ့အတွက် ဒီဘုရင်အလောင်းကို ကျွန်တော်တို့ ဗမာတွေက ကောင်းမွန်စွာသင်္ဂြိုလ်ပြီးတော့ သင်္ချိုင်း လုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကောင်းပြီ။ ဒီခုနက ဆင်ဖြူရှင်က နိုင်တော့ ခုနက ဘုရင့်ညီတော် ကျောက်ဘွားထောက်တို ကို ရဟန်းဝတ် နဲ့ပဲ သူက အင်းဝကို ခေါ်လာပါတယ်။

အဲဒီ ကျောက်ဘွားထောက်တို နဲ့အတူ မိဖုရားကြီးတွေ၊ ကိုယ်လုပ်တော်တွေ၊ မိဖုရားကြီးက(၄)ပါး၊ ကိုယ်လုပ်တော် (၈၆၉)ပါး၊ နှမတော် (၁၄)ပါး၊ သမီးတော် (၄)ပါး၊ မင်း မိန်းမ (၁၄)ပါး အဲဒီလို အားလုံးလူပေါင်း ကျွန်တော်တို့ လူပေါင်း(၂)သိန်း လောက်ကို ဒီပညာရှင်တွေပါ ခေါ်လာပါတယ်။ အဲဒီတော့ သူတို့ကို ရွာထောင် မှာ ထားပါတယ်။ ရွာ ထောင်ဆိုတာ ဒီနေ့လည်း ဒီအတိုင်းပဲ ခေါ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရွာထောင် ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်က သူတို့ ယိုးဒယား မှာရှိတဲ့ အရပ် နေရာပါ။ ရွာထောင်မှာ အခု ငွေထည်တွေ၊ ဘာတွေလုပ်တယ်ဆိုတာ ယိုးဒယားတွေဆီက ရလာတဲ့ လက်မှုပညာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ခုနက ရဟန်းဘဝနဲ့ ဘုရင်ဟောင်းက နတ်ရွာစံတော့ မြန်မာပြည်မှာပဲ သူ့ကို လင်းဇင်းကုန်းသင်္ချိုင်းထဲမှာ မြှုပ်ပါတယ်။ ခုနက ကျွန်တော် ပြတာကတော့ ကောက်ကြောင်းပုံကလေး ဒါကတော့ ဓာတ်ပုံပါ။ အဲဒီတော့ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုဖြစ်နေတာလဲ သင်္ချိုင်းပုံကဆိုတော့ ကျွန်တော် ဒီမှာ အနည်း ငယ်ရှင်းပြပါမယ်။ ဒီ ယိုးဒယား မင်းဆွေမင်းမျိုးတွေ နတ်ရွာစံရင် ကျွန်တော်တို့ အဲဒီလို ကြာဖူးပုံနဲ့ အထဲမှာ ဘုရင်က ကျွန်တော်တို့လို ဆန့်ဆန့် မသေရပါဘူး။ ဟို ဒူးလေးထောက်ပြီးတော့ လက်အုပ်ချီတဲ့ပုံနဲ့ အဲဒီ ထည့်ထားပါတယ်။ ဒါ ကျွန်တော်ကို ယ်တိုင် ၁၉၅၂ ခုနှစ်မှာ လက်ရှိ ဘုရင် နန်းတက်တော့ ကျွန်တော်တို့ သွားကြတော့ သူ့ရဲ့ နောင်တော်ဘုရင်ကို အဲဒီလိုထည့်ပြီးပြတာဟာ မှန်နဲ့ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ မြင်ခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီတော့ အခုလည်း Thai Channel ကို ဖမ်းကြည့်ရင်

ရဟာန်းဆိုရင်တော့ အဲဒီ ကြာဖူးဟာ အ ချော၊ မင်းဆွေမင်းမျိုးဆိုရင်တော့ ကနုတ်ပန်းတွေနဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီကြာဖူးကို ငုံပြီးတော့ အခုလို ကျောက်တိုင်သဖွယ် ဒီ သင်္ချိုင်းကို တည်ဆောက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် အခု လင်းဇင်းကုန်းသင်္ချိုင်းကိုသွားရင် ယိုးဒယားဘုရင်သင်္ချိုင်းကို လိုက်ပြ ပါဆိုရင် Tourist Guide တွေကလည်း လိုက်ပြလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ နောက်တစ်ပုံ အခု ဒါက လက်ရှိ ကျွန်တော် ဒီစာကို တင်ဖို့အတွက် သွားရိုက်ခဲ့တဲ့ဟာပါ။ အဲဒီတော့ ဒီ လင်းဇင်းကုန်း သင်္ချိုင်းကို ဖျက်မယ်ဆိုရင် ဒီလို သမိုင်းဝင် သင်္ချိုင်းတွေ၊ နောက်တစ်ခါ ခုနက ဦးပိန်သင်္ချိုင်းလို မျိုးတွေဟာ ဖျက်ရာ ပါသွားမှာဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်က အချိန်မီ ထိန်းသိမ်းစေချင်လို့ ကျွန်တော် ဒီမေးခွန်းကို တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တောင်သမန်တံတားကိုလည်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းဖို့နဲ့ တောင်သမန် ပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိတဲ့ သမိုင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ သင်္ချိုင်းများ ကို ထိန်းသိမ်းရန် အစီအစဉ် ရှိ /မရှိနဲ့ မရှိ လျှင်လည်း မည်သည့်ကြောင်းကြောင့် ပါနည်းဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို ကျွန်တော် မေးမြန်းရခြင်းဖြစ်ပါတယ် ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပြီးသွားပြီလား။ အချိန်ကျန်သေးတယ်။

ဦးသန်းဆွေ၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)။ ။ မဟုတ် ပါဘူး။ ကျွန်တော် ချုံ့ပြီး ပြောတာပါ။

အချိန်၊ ၁၀း၄၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မေးခွန်းများနဲ့ပတ်သက်ပြီး ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး က တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

အချိန်၊ ၁၀း၄၉။

ဒေါ်စန္ဒာခင် (ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်များ အားလုံး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပြီး မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့်ပြည့်စုံပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်း နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်ရှင့်။ ကျွန်မကတော့ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီးဒေါ်စန္ဒာခင်

ဖြစ်ပါတယ်ရှင့်။ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၈) အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးဟာရှိန်းဘွေ တင်သွင်းသည့် မေးခွန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဦးစွာဖြေကြားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပျူလူမျိုးတို့သည် ခရစ်တော်မပေါ်မီကာလကပင် မြန်မာနိုင်ငံ အနှံ့အပြား၌ နေထိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ပုဂံခေတ်မတိုင်မီက မြန်မာ့မြေပေါ်တွင် ယနေ့ မြန်မာနိုင်ငံတမျှ ကျယ်ဝန်းလှသော ပျူနိုင်ငံတော်ကြီး တည်ရှိခဲ့ဖူးကြောင်း၊ ပျူလူမျိုးတို့သည် ကိုယ်ပိုင်စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုရှိ၍ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်နှင့် ကူးလူးဆက်ဆံမှုရှိသော အဆျူအခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့် နိုင်ငံတော်ကြီးလည်း ဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထားများအရ သိရပါတယ်ရှင့်။ ပျူဒေသများတွင် ပျူခေတ် ကျောက်စာ၊ ပျူခေတ် အရိုးအိုး၊ ပျူခေတ် ဗိသုကာလက်ရာ၊ လက်ရေးစင်းပါသော အုတ်ချပ်များ၊ ပျူပုတီးစေ့၊ လက်ဝတ်လက်စားများနှင့် ပျူဒင်္ဂါးများ စသည့်အထောက်အထားများကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဗိဿနိုး၊ ဟန်လင်း၊ သရေခေတ္တရာနှင့် တကောင်း စသော ပျူမြို့ပြများသည် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းတွင် ထွန်းကားခဲ့ပြီး အနောက်ဘက်တွင်လည်း ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဓညဝတီ၊ ဝေသာလီ တောင်ဘက်တွင် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ ထားဝယ်ခရိုင် သာဂရဒေသ၊ မြောက်ဖက်တွင် ကချင်ပြည်နယ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့အပြား၌ ပျူယဉ်ကျေးမှု အထောက်အထားများကို တွေ့ရှိရပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ ရှေးဟောင်းသုတေသန၊ အမျိုးသားပြတိုက်နှင့် စာကြည့်တိုက်ဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှစ၍ ပျူယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားရာဒေသများ ဖြစ်သည့် ဗိဿနိုး၊ ဟန်လင်း၊ သရေခေတ္တရာ၊ တကောင်းဒေသများနှင့် ယင်းတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသများကို ကျယ် ကျယ်ပြန့်ပြန့် ကွင်းဆင်းသုတေသနပြုဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာလည်း သုတေသနဇရိယာကို ဆက်စပ်ဒေသများသို့ ချဲ့ထွင်၍ အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်ရှင့်။ (က)တကောင်း၊ ဟန်လင်း၊ ပင်လယ်၊ ပုဂံ၊ ဗိဿနိုးနှင့် သရေခေတ္တရာမြို့ဟောင်းများရှိ ပျူယဉ်ကျေးမှုဒေသများ၊ ပျူအထောက်အထားများနှင့် ရှေးဟောင်းသံချက်ဖိုများ ကွင်းဆင်းသုတေသနလုပ်ငန်း၊ (ခ) ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး(အရှေ့ဘက်ခြမ်း) ရေတာရှည်မြို့နယ်နှင့် တောင်ငူမြို့နယ်ရှိ ပျူယဉ်ကျေးမှု အထောက်အထားများအား ကွင်းဆင်းလေ့လာသုတေသနပြုခြင်းလုပ်ငန်း၊ (ဂ) မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရမည်းသင်းမြို့နယ်ရှိ ကြေးခေတ်၊ သံခေတ်နှင့် ပျူ ယဉ်ကျေးမှုဒေသများ ကွင်းဆင်းတူးဖော်မှုလုပ်ငန်း၊ (ဃ) မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေစကြိုမြို့နယ် ပခန်းကြီးဒေသနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ချောင်းဦးမြို့နယ်များရှိ ပျူယဉ်ကျေးမှု

နယ်မြေဒေသများနှင့် ဆက်စပ်နေသော အခြားယဉ်ကျေးမှုနေရာဒေသများ ကွင်းဆင်းသုတေသန လုပ်ငန်း၊ (င) စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ပုလဲမြို့နယ်နှင့် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး ၊ မြိုင်မြို့နယ် ပျူယဉ်ကျေးမှု နယ်မြေဒေသများ ကွင်းဆင်းသုတေသနလုပ်ငန်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်ရှင့်။

ထို့အပြင် ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်းမှာ ပျူခေတ်ယဉ်ကျေးမှု အထောက်အထားများ ကွင်းဆင်းသုတေသနလုပ်ငန်းကို အောက်ဖော်ပြပါဒေသများတွင် တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်ရှင့်။ (က) ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး(အနောက်) သဲကုန်းမြို့နယ်၊ ပေါင်းတည် မြို့နယ်၊ (ခ) ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတာရှည်မြို့နယ်နှင့် ကရင်ပြည်နယ်၊ သံတောင်မြို့နယ် စပ်ကြားဒေသ၊ (ဂ) မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရမည်းသင်းမြို့နယ်နှင့် ပျော်ဘွယ်မြို့နယ် ၊ (ဃ) မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ စကုမြို့နယ်၊ စလင်းမြို့နယ်၊ ထီးလင်းမြို့နယ်၊ ဆောမြို့နယ်နှင့် ကျောက်ထုမြို့နယ်၊ (င) မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိုင်မြို့နယ်နှင့် သထုံမြို့နယ် ၊ (စ) တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီး၊ လောင်းလုံမြို့နယ် သာဂရမြို့ဟောင်းဒေသတို့ ဖြစ်ပါတယ်ရှင့်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ယခုနှစ်မှာတော့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ချင်းပြည်နယ် ဆက်စပ်ဒေသများသို့ ကွင်းဆင်းလေ့လာသုတေသန ပြုသွားမှာဖြစ်ပြီးတော့ လာမယ့် ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ ချင်းပြည်နယ်၊ မတူပီမြို့နယ်၊ မင်းတပ်မြို့နယ်နှင့် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး ဧရာဝတီမြစ်အနောက်ဘက်ခြမ်းဒေသရှိ စလင်းမြို့နယ်န ှင့် စေတုတ္တရာမြို့နယ်တို့တွင် ပျူခေတ် အထောက်အထားများကို ကွင်းဆင်းသုတေသနပြုလုပ်သွားရန် စီ မံချက်ရေးဆွဲဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် ကွင်းဆင်းသုတေသန တူးဖော်မှုများ ဆောင်ရွက်တဲ့ အခါမှာ တူးဖော်ပြီးတဲ့ နောက်မှာ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်မှသာလျှင် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များကို ရေရှည်ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းနိုင်မည်ဖြစ်၍ ရရှိရန်ပုံငွေ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းတို့ဖြင့် ချိန်ဆ၍ စီမံဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါကြောင်း ပြန်လည်ဖြေကြားအပ်ပါတယ်ရှင့်။

ဆက်လက်ပြီးတော့ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး အမှတ် (၁)မဲဆန္ဒနယ် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးစောမော်ထွ န်း တင်သွင်းသည့် မေးခွန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်ရှင့်။ လေးစား အပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ ဖော်ပြပါ မေးခွန်းများသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်မှုရှိနေသည့်အတွက် မေးခွန်းနှစ်ခုအား တစ်ပေါင်းတည်းဖြေဆိုမှာ ဖြစ်ပါတယ်ရှင့်။ ကမ္ဘောဇသာဒီနန်းတော်ကြီးတွင် ဘုရင့်နောင်မင်းတရားကြီးရုပ်တု နှင့် နန်းဆောင်ပုံစံငယ်များ

ထားရှိပြသခြင်းသည် သင့်လျော်ကောင်းမွန်သည့် ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်ရှင့်။ ယခုအခါ နန်းတော်ကြီးမှာ မင်းခမ်းတော်ပစ္စည်းများနှင့် ဘုရင့်နောင်မင်းတရားကြီး၏ မြင်းရထားပုံစံငယ်ကိုလည်း ခင်းကျင်းပြသထားပါတယ်။ ထို့အပြင် အဆိုပါနန်းတော်ကြီးအား ပိုမိုပြီးတော့ အသက်ဝင်သွားစေဖို့အတွက် နန်းတော်ကြီး၏ မူလကျွန်းလုံးတိုင်အချို့ကို အဆိုပါ နန်းတော်အတွင်းမှာ အများ ပြည်သူများ လေ့လာကြည့်ရှုနိုင်စေဖို့အတွက် ခင်းကျင်းပြသထားပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီးတော့လည်းပဲ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းအောင် ခင်းကျင်းပြသရေးများ ဆောင်ရွက်သွားမှာ ဖြစ်ပါ တယ်ရှင့်။

ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ကမ္ဘောဇသာဒီနန်းတော် အပါအဝင် သမိုင်းဝင်ရှေးဟောင်းနေရာအချို့ကို Historical Park များအဖြစ် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဝန်ကြီးဌာန၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး မူဝါဒချမှတ်ရေးဆွဲရာ မှာ ထည့်သွင်းလျာထားခဲ့ပြီးတော့ နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးသို့ တင်ပြအတည်ပြုချက် ရရှိထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဌာနအနေဖြင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်ရှင့်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကမ္ဘောဇသာဒီနန်းတော်ကို Historical Park အဖြစ် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက် ရာတွင် ယခုကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး မေးမြန်းထားသည့်ရုပ်တုများ၊ နန်းဆောင်ပုံစံငယ်များကို သမိုင်းအထောက်အထားများနှင့်အညီ ထည့်သွင်းပြသသွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်ရှင့်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ယခု ဆက်လက်ပြီးတော့ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂) အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော် ဦးသန်းဆွေ တင်သွင်းသည့် မေးခွန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဖြေကြားမှာ ဖြစ်ပါတယ်ရှင့်။ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ပြတိုက်များ တည်ဆောက်ဖွင့်လှစ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် အမျိုး သားပြတိုက်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအချို့နှင့် ပြည်နယ် အသီးသီးတို့တွင် ယဉ်ကျေးမှုပြတိုက်များ ဖွင့်လှစ်ပြသထားရှိပြီး ယခု နေပြည်တော်၌ အမျိုးသားပြတိုက် ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်အတွက်တည်ဆောက်လျက်ရှိပါတယ်။

ထို့အပြင် ပုဂံရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဒေသ အပါအဝင် ရှေးဟော င်း ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဒေသအချို့တွင်ရှေးဟောင်းသုတေသနပြတိုက်များ (Sights Museum)များ ဖွင့်လှစ်ထား ရှိပြီးဖြစ်ပါတယ်။ အလားတူ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ဒေသဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုပြတိုက် ဖွင့်လှစ်ပြသ နိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၉-၄-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် သာဂရမြို့ဟောင်း၌ သာဂရရုံးခွဲ တည်ဆောက်ရန်အတွက် မြေကွက်

တစ်ကွက်နှင့် ထားဝယ်မြို့တွင် ယဉ်ကျေးမှုပြတိုက်၊ စာကြည့်တိုက်နှင့် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာတည်ဆောက်ရန်အတွက် ဆန်းချီတိုးချဲ့မြို့ကွက်သစ်၌ မြေ ကွက်တစ်ကွက် အသီးသီး ရရှိခဲ့ပါတယ်။ ဦးစွာ ရှေးဟောင်းသုတေသန အမျိုး သားပြတိုက်နှင့် စာကြည့်တိုက် ဦးစီးဌာန၊ ထားဝယ်ဌာနခွဲ၏ သာဂရရုံးခွဲကို ၁-၈-၂၀၁၂ ရက်နေ့က ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်ရှင့်။

ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံအနေဖြင့်လည်း ထားဝယ်ဌာနခွဲအတွက် လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး တစ်ဦး ဦးဆောင်သော အရာထမ်း၊ အမှုထမ်းဝန်ထမ်းများ ဆက်လက်ခန့်ထားနိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ဆက်လက်၍ ထားဝယ် မြို့တွင် ယဉ်ကျေးမှုပြတိုက် ဖွင့်လှစ်ပြသနိုင်ရန်အတွက် မြေနေရာ ခွင့်ပြုချက်ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင်မှ ရရှိခဲ့ပါသဖြ င့် ယခု ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း ပြတိုက်ဆောက်လုပ်ရန် ရန်ပုံငွေ လျာထားချက် ထည့်သွင်းတောင်းခံခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ လာမည့် ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ပြတိုက်ဆောက်လုပ်ရန် ရန်ပုံငွေ တွက်ချက်တင်ပြ တောင်းခံပြီး ရန်ပုံငွေ အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမှာ ဖြစ်ပါကြောင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်ရှင့်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ ဆက်လက်၍ ဦးသန်းဆွေ ၏ ဒုတိယ မေးခွန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြေကြားသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ အမရပူရမြို့နယ်ရှိ တောင်သမန် တံတားကို ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနက ၁၉၉၀ ခုနှစ်ကတည်းက ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့ပြီးတော့ ၁၉၉၉-၂၀၀၀ ခုနှစ်မှစ၍ နှစ်စဉ် ရန်ပုံငွေရရှိမှုအပေါ် မူတည်၍ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခဲ့ ပါတယ်ရှင့်။ ၂၀၀၅-၂၀၀၆ ခုနှစ်မှာတော့ ရန်ပုံငွေ ကျပ်သိန်း (၁၇၀)ဖြင့် အကြီးစားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းခဲ့ပြီးတော့ ၂၀၀၈-၂၀၀၉ ခုနှစ်မှာ ကျပ်(၄၈.၅)သိန်းဖြင့် ယိုယွင်းပျက်စီးမှုများကို မွမ်းမံ ထိန်းသိမ်းခဲ့ပါတယ်။ ရှေးဟောင်းသုတေသနဌာနမှ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရာတွင် မူလတည်ဆောက် ခဲ့စဉ်က အသုံးပြုသော ပစ္စည်းအမျိုးအစားဖြင့်သာ လက်ရာအသွင်အပြင်ရအောင် ရှေးမူလက်ရာမပျက် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်း ခဲ့ပါတယ်။ ဌာနက ထိန်းသိမ်းပြုပြင်မှုမတိုင်မီ နှစ်ပေါင်း(၃၈)နှစ်ခန့်က မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးစီးပြီးတော့ သွား၍မရအောင် ကျိုးပျက်နေသော အစိတ်အပိုင်းများကို ကွန်ကရစ် တံတား ပြုလုပ်၍ ပြုပြင်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့အတူ ခေတ္တနားနေရန် ဇရပ်များကို အလှူရှင်များက တည်ဆောက်လှူဒါန်းခဲ့ကြောင်း မှတ်တမ်းများအရ သိရပါတယ်ရှင့်။

အလှူရှင်များအနေဖြင့် ဇရပ်များသာ ပြုပြင်လှူဒါန်းပြီး တံတားကို ပြုပြင်လှူ ဒါန်းခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်မှစ၍ ဌာနမှ မူလပုံသဏ္ဍာန်မပျက် ပြုပြင်ခဲ့သော်လည်း ဤတံတားသည် ယနေ့အထိ ဒေသခံလူထုနှင့် ပြည်တွင်းပြည်ပ လာရောက်လေ့လာကြည့်ရှုသူများ အသုံးပြုနေခြင်းကြောင့် ယိုယွင်းမှုများ ဖြစ် ပေါ်လျက်ရှိနေပါတယ်။ ဦးပိန်တံတား ပျက်စီးရခြင်းမှာ ဒေသခံတံတား အသုံးပြုသူများအနေဖြင့် စက်ဘီးများစီးခြင်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်စီးခြင်း၊ တံတားပေါ်ပြေးလွှားခြင်း၊ လှုပ်ရမ်းခြင်း၊ အချို့ တမင်ဖျက်ဆီးခြင်းတို့ကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် သကြံန်ကာလနှင့် ပွဲတော်အချိန်များမှာ ဧည့်သည်များပြားပြီး အပျော်ကြူးမှု များကြောင့် တံတားကြီး ပိုမိုယိုယွင်း ရပါတယ်။ တံတားပေါ်မှ မကြာခဏ လူများ ပြုတ်ကျလေ့ ရှိကြောင်းလည်း သိရပါတယ်။

သို့ဖြစ်၍ တံတားကြီး ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲစေရေးအတွက် နိုင်ငံတော်မှ ခွင့်ပြုရန်ပုံငွေဖြင့်လည်းကောင်း၊ စေတနာရှင်ပြည်သူများ၏ အလှူငွေဖြင့် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားအကူအညီ အထောက်အပံ့များဖြင့်လည်းကောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ် ဖြတ်သန်းခြင်းအား ခြေလျင်သာ ဖြတ်ခွင့်ပြုရန်၊ စက်ဘီးကို မှု စီးခွင့်မပြုဘဲ တွန်း၍သာသွားရန်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ကို လုံးဝဖြတ်သန်းခွင့်မပြုရန် ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့များနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး သတိပေးတားမြစ် ဆောင်ရွက်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်ရှင့်။

လေးစားအပ်ပါသောဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ တောင်သမန်တံတားအနီးရှိ လင်းဇင်းကုန်းသုသာန်နေရာသည် မူလက လင်း ဇင်းအမှုထမ်းများ နေထိုင်ရာ နေရာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပါနေရာတွင် မြန်မာ၊ တရုတ်၊ အာမေးနီးယန်း၊ အစ္စလာမ်၊ ထိုင်းနှင့် လာအို သင်္ချိုင်းများအဖြစ် ဘာသာအလိုက် နေရာများ သတ်မှတ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဘကြီး တော်ဘုရားလက်ထက်တွင် နိုင်ငံခြားသားအမှုထမ်း ဘရင်ဂျီဘာသာဝင်များက ဤသင်္ချိုင်း၌ မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုလ်ခဲ့ကြောင်း ဆင်ဖြူရှင်ဘုရားလက်ထက်တွင် သုံ့ပန်းအဖြစ် ခေါ်ဆောင်လာသော ထိုင်းနန်းကျဘုရင် ကျောက်ဘွား ဒေါက်မဒူဝါး သည် ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက်တွင် အမရပူရမြို့၌ နတ်ရွာစံသဖြင့် ဤ လင်းဇင်းကုန်းသင်္ချိုင်း၌ပင် မီးသင်္ဂြိုလ်ခဲ့သည်ဟု သမိုင်းပညာရှင်အချို့က ယူဆကြပါတယ်။

ကမ္ပည်းကျောက်စာရေးထိုးထားမှုမရှိသဖြင့် အတိအကျဖော်ပြရန် သမိုင်း အထောက်အထား ခိုင်မာမှု မ ရှိပါ။ ယခုအဆိုပါ တောင်သမန်းအင်အနီးရှိ လင်းဇင်းကုန်းသုသာန် နေရာကို

မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီက ပိတ်သိမ်းပြီး အစိုးရမြေအဖြစ် သတ်မှတ်ကာ အများပြည်သူ အသုံးပြုနိုင်သည့် တောင်သမန်းအင်းနှင့် လိုက်လျောညီ ထွေ သာယာဖွယ် ဖြစ်စေမည့် မြေယာအလှပြုပြင်ပြီး ပန်းခြံအဖြစ် တည်ဆောက်ရန် ရည်ရွယ် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြောင်းနှင့် ထိုသို့ သုသာန် ပြောင်းရွှေ့ရာတွင်လည်း တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရက သင့် လျော် ကောင်းမွန်သည့် နေရာသတ်မှတ်ပေးပြီး ဂူသင်္ချိုင်း ပြောင်းရွှေ့တည်ဆောက်ခြင်း၊ အမှတ်အသား ပြုလုပ်ခြင်းတို့ကို လူမျိုးဘာသာ ဓလေ့ထုံးစံနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားကြောင်း သိရှိရပါ တယ်ရှင့်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ ယဥ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနသည် ရှေးဟောင်း အဆောက်အအုံများကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရာမှာ အောက်ပါ ယဥ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဆိုင်ရာ တန်ဖိုးများဖြင့် စိစစ်၍ ပြုပြ င်ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်လျက်ရှိပါ တယ်ရှင့်။ (က) ခေတ်ကာလအရ တန်ဖိုးမြင့်မားခြင်း၊ (ခ)သမိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားများအရ တန်ဖိုးရှိခြင်း၊ (ဂ) ယဥ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အဆင့်အတန်းမြင့်မားမှု တန်ဖိုးထားရှိခြင်း၊(ဃ) ဗိသုကာနှင့် အနုပညာလက်ရာများ ထူးခြားကောင်းမွန်ခြင်း ။ ယဥ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသအနှံ့တွင် သမိုင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ထင်ရှားသူများ၏ သင်္ချိုင်းများ၊ အထိမ်းအမှတ် အဆောက် အအုံများ စသည်ဖြင့် အမျိုး အစားများစွာရှိရာ ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံအဖြစ် သတ်မှတ် ထိန်းသိမ်း သင့် /မသင့်ကို အထက်ဖော်ပြပါ စံ များဖြင့် စိစစ်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိ ပါတယ်ရှင့်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး အဆိုပြုသည့် လင်းဇင်းသုသာန်ရှိ သင်္ချိုင်းဂူများသည် သတ်မှတ်ထားသောစံများနှင့် ယှဥ်ထိုးရာတွင် ဦးစားပေးအဆင့် မရှိသေး ခြင်းကြောင့် ယဥ်ကျေးမှု ဝန်ကြီးဌာနမှ ထိန်းသိမ်းခြင်းမပြုပေ။ သို့သော်လည်း ယင်းတို့၏ ဆွေမျိုး၊ သားစဥ်မြေးဆက်တို့က သော်လည်းကောင်း၊ ထိန်းသိမ်းရေး ဆောင်ရွက်လိုသည့် လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများကသော် လည်းကောင်း ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်ရေးကို ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်သင့်ပါကြောင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်ရှင့်။ ကျေးဇူး တင်ပါတယ်ရှင့်။

အချိန်၊ ၁၁း၀၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လင်းဇင်းဂူသချိုင်းက သမိုင်းအထောက်အထားဖြစ်တယ်။ ရှေးဟောင်း အမြင်နဲ့ချည်းပဲ မကြည့်ဘဲနဲ့ သမိုင်းအမြင်နဲ့ပါ ကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဦးသန်းဆွေ က ဒီကိစ္စ အဆိုအနေနဲ့ တင်ဖို့ကောင်းတယ်။ ဒီ ဦးပိန်တံတား ပြင်ဖို့ကိစ္စရယ်၊ လင်းဇင်းသချိုင်းက သမိုင်း အထောက်အထားဖြစ်တဲ့ သချိုင်းတွေ မရွှေ့ဖို့ နဲ့ ရေမြုပ်နေတဲ့ တောင်ဝဝယ်ဗိုလ် သချိုင်းကို အဲဒီမှာပဲ ပြန်ရွှေ့ဖို့ပေါ့နော်။ ဒါကို အဆိုအဖြစ် တင်ဖို့ကောင်းတယ်။

ဦးသန်းဆွေ၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)။ ။ အဆိုအဖြစ်နဲ့ မတင် တာက ဦးပိန် က အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် ဖြစ်နေလို့ အဲဒီလို ရှုပ်ထွေးလာမှာစိုးလို့ ကျွန်တော် မတင်တာပါ။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစ္စလာမ်ဘာသာဆိုလည်း နိုင်ငံတော်အတွင်းမှာ တရားဝင်တဲ့ ဘာသာပါပဲ။ တရားဝင်တဲ့ ဘာသာပဲ။ အဲဒီတော့ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့၊ ဒါလည်း သမိုင်း အထောက် အထားပဲ ဖြစ်တာပဲ။ ဘာသာရေး ဖော်ပြစရာ မလိုပါဘူး။ ဘာသာကို ဖော်ပြစရာ မလိုပါဘူး။

ဦးသန်းဆွေ၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးဆန္ဒနယ်အမှတ်၂)။ ။ ဟုတ်ကဲ့။ ကျွန်တော် နောက် ပြန်တင်ပါ့မယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဦးခင်ရွှေ က ဘာပြောချင်လဲ မသိဘူး။ မိုက်တောင်းတာ။

အချိန်၊ ၁၁း၀၄။

ဒေါက်တာခင်ရွှေ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)။ ။ ထိုင်း -မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးအသင်းဥက္ကဋ္ဌအနေနဲ့ တာဝန်ယူစဉ်မှာ ထိုင်းချစ်ကြည်ရေးအသင်းရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအနေနဲ့ အတွင်းရေးမှူးတွေက တစ်ရက် သူတို့ဆီက စာအုပ် တစ်အုပ်နဲ့လာရှာတယ်။ ရှာလို့ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်သွားရင်းနဲ့ အဲဒီ မှာ အမှိုက်ပုံကြားထဲမှာ ခုနက ဦးသန်းဆွေ ပြတဲ့ ဂူကြီးတွေ့တယ်။ အဲဒီမှာ သူတို့ ထိုင်း တွေ လာပြီးတော့ လာကန်တော့ ကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ အထွတ်အမြတ်နေရာ လည်း ဖြစ်တယ်။ ထိုင်းဘုရင်ရဲ့ ရဟန်းဘဝက ဓာတ်ပုံကိုလည်း ဒေါ်မမလေး လား၊ မန္တလေးမှာ ရှိတဲ့ အဲဒီသူ့အိမ်မှာလည်း ကျွန်တော် တွေ့ရတယ်။ တော်တော်လေးလည်း တန်ခိုးကြီးတဲ့ သဘောမျိုး ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ခရီးသွား လုပ်ငန်းအနေနဲ့ အဲဒီနေရာကတော့ တကယ်ပြမယ့် Destination တစ်ခုပေါ့လေ။ ပြမယ့်နေရာ တစ်ခုအနေနဲ့ထားရင်တော့ ပိုပြီး သင့်တော်တယ်လို့ ကျွန်တော် တင်ပြချင်ပါတယ်။ နောက် ထိုင်းတွေကလည်း အင်မတန်

အမြုတ်တနိုးထားတဲ့ နေရာဖြစ်နေပါတယ်။ တကယ်လို့ ဖျက်မယ်ဆိုရင်တော င်မှ ကျွန်တော်တို့က ထိုင်းကိုပြန်ပြီးတော့ အကြောင်းကြားပြီးတော့ တစ်နေရာ၊ တစ်နေရာ ရွှေ့မယ်ဆိုတောင်မှ သူတို့ စိတ်တိုင်းကျ အခုက သူတို့က လာပြင်ဖို့အတွက် ချစ်ကြည်ရေးအသင်းအနေနဲ့ အဲဒီ ဂူကြီးကို လာပြင်ဖို့ လုပ်နေဆဲ ကာလလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တင်ပြချင်တာ ဒါလေးပါ။ သူ တို့ တော်တော် တန်ဖိုးထားတဲ့ အုတ်ဂူကြီးပါ။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ သူတို့ တန်ဖိုးထားသည် ဖြစ်စေ၊ မထားသည်ဖြစ်စေ သူတို့ကို အကြောင်းကြားပြီး စိတ်တို င်းကျလုပ်ပေးဖို့လည်း တာဝန်မရှိဘူးဗျာ။ တာဝန်ရှိမယ်ဆိုရင် တော့ ရတနာဂီရိနဲ့ ပတ်သက် လို့ ဘယ်လိုစဉ်းစားမလဲ။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား။ ဒါက မိမိနယ်မြေ ထဲမှာရှိတဲ့ သမိုင်းအထောက်အထားတစ်ခုအနေနဲ့ပဲ သဘောထားဖို့လိုပါတယ်။ ဟုတ်ပြီနော်။

အချိန်၊ ၁၀း၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစည်းအဝေးကို (၁၅)မိနစ် ခေတ္တရပ်နားပါမယ်။

အခမ်းအနားမှူး ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး ။ အားလုံး ပြန်လည်ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီ ခင်ဗျား။

[အစည်းအဝေးကို (၁၁း၀၅) နာရီတွင် ခေတ္တ ရပ်နားပြီး (၁၁း၂၀) နာရီအချိန်တွင် ပြန်လည် ကျင်းပပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၁း၂၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အစည်းအဝေး ပြန်လည်စတင်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီ ခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့်ခုံမြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံး ထိုင်နိုင်ကြပါပြီ ခင်ဗျား။

အမျိုးသားလွှတ်တော် စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာကော်မတီက ကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာကိုအမျိုးသားလွှတ်တော်သို့ ဖတ်ကြားတင်သွင်းခြင်း

အချိန်၊ ၁၁း၂၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၆)ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီက ကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာကို လွှတ်တော်သို့ ဖတ်ကြားတင်သွင်းမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁း၂၀။

ဦးစံပြည့်(အတွင်းရေးမှူး၊စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာကော်မတီ) ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ဖိတ်ကြားထားတဲ့ ဧည့် သည်တော်များ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ ကချင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်၊ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ် ရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီရဲ့ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်ပါတယ်။ အခု ကျွန်တော် တို့ ကော်မတီရဲ့ တာဝန် ပေးချက်အရ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီရဲ့ လေ့လာတွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာကို တင်သွင်းဖတ်ကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

နိဒါန်း

စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီဟာ မိမိတို့ကော်မတီအား ပေးအပ်ထားတဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ပထမအကြိမ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ တတိယပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပချိန်ကာလအတွင်း ကော်မတီအစည်းအဝေးများခေါ်ယူပြီး ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး ကာ တာဝန်များကို ခွဲဝေသတ်မှတ် ပေးခဲ့ပါတယ်။ တာဝန်ခွဲဝေပေးအပ်မှုကတော့ ဒီစာတမ်းထဲမှာလည်း အပြည့်အစုံ ပါဝင်ထားပြီးဖြစ်တဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့ အချိန်ကို ငဲ့ညှာသောအားဖြင့် ဒီဟာကို ဖတ်ကြားခြင်း မပြုတော့ပါဘူး။

ကုန်သွယ်မှုဥပဒေ

ပြည်ပကုန်သွယ်မှုနှင့် ပတ်သက်တဲ့ ပို့ ကုန်သွင်းကုန်လုပ်ငန်းများကို ထိန်းကျောင်းသည့် ဥပဒေမှာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည် ့

သွင်းကုန်ပို့ကုန်ကြီးကြပ်ရေး(ယာယီ)အက်ဥပဒေ၊ ၁၉၄၇ မြန်မာနိုင်ငံ အက်ဥပဒေအမှတ် (၅၆) ဖြစ်ပါတယ်။

အစိုးရသစ်လက်ထက်မှာ ကုန်သွယ်မှုမူဝါဒ ပြောင်းလဲဖြေလျှော့ပေးမှုများ

ယခင်က ဆန်နှင့် ပဲအမျိုးမျိုးကို ပစ္စည်းရှိကြောင်း အစစ်ဆေးခံပြီးမှ ပို့ကုန်လိုင်စင် ပေးသော်လည်း ယခု အစစ်ဆေးခံရန် မလိုဘဲ ပို့ကုန်လိုင်စင် ခွင့်ပြုပေးလျ က်ရှိပါတယ်။ အချို့သော ကုန်ပစ္စည်းများကို ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် (၆)လ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးပြီး (၆)လ ပြည့်ပါက နောက်ထပ်(၆)လ ထပ်မံကင်းလွတ်ခွင့်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ CMP ပုဂ္ဂလိက လက်ခစား လုပ်ငန်းစနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သောလုပ်ငန်းမှ ရရှိသော လက်ခစားရရှိမှု အပေါ် ကောက်ခံသော ဝင်ငွေခွန် (၁၀)ရာခိုင်နှုန်း ပေးဆောင်ရာမှ (၂)ရာခိုင်နှုန်း သာပေးဆောင်ရန် ဖြေလျှော့ပေးခဲ့ ပါတယ်။ ယခင်က တင်ပို့ရန် ပိတ်ပင် ထားခဲ့သော မြေပဲ၊ မြေပဲဆီ၊ နှမ်းနီ၊ နှမ်းညို၊ နှမ်းဆီတို့ကို တင်ပို့ခွင့် ပြုခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ စားအုန်းဆီကို ယခင်က ကုန်ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်ရေး ကော်မတီရဲ့ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် တင်သွင်းခွင့် ပြုခဲ့ရာမှ တစ်ကြိမ်လျှင် တန် (၃၀၀၀)တင်သွင်းနိုင်သော ကုမ္ပဏီ များ၊ ကုမ္ပဏီတစ်ခုတည်းမှ တန်(၃၀၀၀) မတင်သွင်းနိုင်ပါက ကုမ္ပဏီများ စုပေါင်း၍ စားအုန်းဆီ အထူးပြုကုမ္ပဏီများ ဖွဲ့စည်း တင်သွင်းခွင့်ပြုခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ယခင်က တင်သွင်းခွင် ့ပိတ်ထား ခဲ့သော အချိုမှုန့်၊ အချိုရည်၊ ဘီစကွတ် မုန့်မျိုးစုံ၊ စည် သွတ်ဘူးများနှင့် ခေါက်ဆွဲခြောက် အမျိုးမျိုးကို ယခု အကန့်အသတ်ဖြင့် တင်သွင်းခွင့်ပြုခဲ့ပါတယ်။ ယခင်က Normal လိုင်စင် များကို နေပြည်တော်တွင်သာ လျှောက်ခွင့်ပြုခဲ့သော်လည်း ယခု နေပြည်တော် လာရန် မလိုဘဲ ရန်ကုန်တွင် လျှောက် ထား၍ရအောင် ဖြေလျှော့ထားပြီးဖြစ်ပါတယ်။ လိုင်စင် လျှောက်ထားမှု မြန်ဆန်ရန်အတွက် Automatic Licencing စနစ်ဖြင့် ပို့ကုန်ကုန်စည် (၁၆၆)မျိုး၊ သွင်းကုန် ကုန်စည်(၁၆၅)မျိုးကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ဒုတိယပတ်မှစတင်ပြီး ဆောင်ရွက်ပေးနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ယခင်က လိုင်စင်တစ်စောင်တွင် လုပ်ငန်းသုံးယာဥ် (၅)စီးသာ လျှောက်ထားခွင့် ပြုခဲ့သော်လည်း ယခုတင်သွင်းလိုတဲ့ စီး ရေအတိုင်း တင်သွင်းခွင့်ပြုလျ က် ရှိပါတယ်။ နယ်စပ် ကုန်သွယ်ရေးစခန်းမှ အချို့သော ကုန်ပစ္စည်း Normal လိုင်စင်များကို US$ ငွေကြေးနှင့် သာမကဘဲ သက်ဆိုင်ရာ နှ စ်နိုင်ငံသုံးငွေကြေးဖြင့် LC/TT စနစ်အရ လိုင်စင် ထုတ်ပေးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်နေကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။

သို့ဖြစ်၍ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်း ဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ကုန်သွယ်မှု လျင်မြန် ချောမွေ့စေရန်အတွက် ကုန်သွယ်မှုအခက်အခဲ Barrier များကို တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် မှန်မှန် ဖြေလျှော့ပေးလျက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။

ပို့ကုန်ကြောင့်ရငွေ (Earning)

ကျွန်တော်တို့ နို င်ငံခြားကနေ ပစ္စည်းတွေ တင်သွင်း တဲ့အခါမှာ Earning ရှိမှ တင်သွင်းခွင့်ပြုထားပါတယ်။ Earning ရှိတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့ ကျွန်တော်တို့က ကောင်းကျိုး ထက်ကို ဆိုးကျိုးကပိုများနေတယ်ဆိုတာကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ အဲဒီအပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့ကနေပြီးတော့ လေ့လာသုံးသပ်တင်ပြထားပါတယ်။ ပို့ကုန်သွင်းကုန်ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များတွင် ကုန်ပစ္စည်း တင်သွင်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါတယ်။

ပြည်ပမှ တင်သွင်းခွင့်မပြုရန် အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်ထားသည့် ပစ္စည်းများမှ အပ ကျန်ပစ္စည်းများကို ပြည်ပသို့ ပို့ကုန်များ တင်ပို့ရောင်းချခြင်းဖြင့် ရရှိသည့် နိုင်ငံခြား ငွေဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အခြားတရားဝင်ရရှိပြီး သတ်မှတ်သည့် အခွန်အခများ ပေးဆောင်ပြီးသည့် ငွေဖြင့် ဖြစ်စေ၊ နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှုအတွက် နယ်စပ်တွင် Export Earning အဖြစ် သတ်မှတ် ထားသည့် ငွေကြေးအမျိုးအစားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဥ်းစည်းကမ်းနှင့်အညီ သွင်းကုန်များ တင်သွင်းခွင့် ရှိသည်ဆိုပြီးတော့ ဖော်ပြထားတာ ရှိပါတယ်။

ပို့ကုန်ကြောင့်ရငွေဆိုသည်မှာ ပြည်ပသို့ပို့ကုန်များ တင်ဖို့ရောင်းချခြင်းဖြင့်နိုင်ငံခြားငွေ ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပြည်ပသို့ တရားဝင်သွားရောက် အလု ပ်လုပ်ကိုင်ပြီး ရရှိသည့်ဝင်ငွေ အပေါ် သတ်မှတ်သည့် အခွန်အခများ ပေးဆောင်ပြီးသည့် ငွေကိုသော်လည်းကောင်း၊ နယ်စပ် ကုန်သွယ်ရေးနည်းလမ်းဖြင့် နယ်စပ်မှနေ၍ တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ ကုန်ပစ္စည်းများ တင်ပို့ရောင်းချစဥ် ရရှိသည့်ငွေကိုသော်လည်းကောင်း ခေါ်ဆိုပါတယ်။ ဖော်ပြပါ ငွေ (၃)မျိုးထဲမှ တစ်မျိုးမျိုးရှိမှသာ ရှိသည့် အ ဖိုးအတိုင်း၊ တန်ဖိုးအတိုင်း သွင်းကုန် ပစ္စည်းကို ခွင့်ပြုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော် ပြည်ပသို့ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့ရောင်းချ ၍ ရရှိသည့် Earning ဖြစ်လျှင် (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းလျှော့ပြီး တင်သွင်းခွင့်ပြုပါတယ်။ ဥပမာ-အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၀၀)ဖိုး တင်ပို့ထားလို့ရှိရင် ဒေါ်လာ(၉၀) ဖိုးသာ တင်သွင်းခွင့် ပြုထားပါတယ်။

ပို့ကုန်ကြောင့်ရငွေ(Earning)ဖြင့်သာ တင်သွင်းခွင့်ပြုခြင်းကြောင့် ရရှိသည့် အကျိုးကျေးဇူးများ

ပို့ကုန်ကြောင့်ရငွေ (Earning) ဖြင့်သာ နိုင်ငံခြားမှပစ္စည်းကိုတင်သွင်းခွင့်ပြုခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်မှ အောက်ပါအကျိုးကျေးဇူးများကို ရရှိပါတယ်-

(က) ပို့ကုန်တန်ဖိုး၏ (၉၀) ရာခိုင်နှုန်းကိုသာ Export Earning အဖြစ် သတ်မှတ်ထားခြင်းကြောင့် ပို့ကုန်အသာစီးရရှိပါတယ်။ ဥပမာ - ဒေါ်လာ(၁၀၀)ဖိုး တင်ပို့လျှင် ဒေါ်လာ(၉၀)ဖိုး ပြန်လည်တင်သွင်းခွင့် ပြုထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

(ခ) ပို့ကုန်အသာစီးရတဲ့အတွက် မိမိငွေကြေးတန်ဖိုး တည်ငြိမ်မှုရရှိနိုင်ပါတယ်။

ပို့ကုန်ကြောင့်ရငွေ(Earning)ဖြင့်သာ တင်သွင်းခွင့်ပြုခြင်းကြောင့် တွေ့ကြုံရသည့် ဆိုးကျိုးများ

အောက်ပါအတိုင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်-

(က) စီးပွားရေးလောကတွင် "Earning" ငွေကြေးတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ၄င်းငွေကြေးဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေသူများရှိ၍ ငွေကြေးမတည်ငြိမ်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေပါတယ်။

(ခ) နိုင်ငံခြားမှ ပစ္စည်းများတင်သွင်းတဲ့ ကုမ္ပဏီအများစုသည် ပို့ကုန်တင်ပို့သူများ မဟုတ်ကြသဖြင့် "Earning" ရရှိရန် Export ကုမ္ပဏီများထံမှ Earning ဝယ်ယူနေရသဖြင့် Account Transfer လုပ်ငန်းအဆင့် များ၍ ရှုပ်ထွေးကြန့်ကြာမှုရှိခြင်းနှင့် Transaction Cost များ များပြားသဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများကို ပြန်လည်ရောင်းချစဉ်တွင် တွက်ခြေကိုက်ရန်ဈေးနှုန်းမြှင့်တင် ရောင်းချသဖြင့် ပြည်သူများ ကုန်ဈေးနှုန်း ကြီးမြင့်စွာ ဝယ်ယူအသုံးပြုရပါတယ်။

(ဂ) Earning ရရှိတဲ့ ပမာဏအတိုင်းသာ တင်သွင်းကြရသဖြင့် အရေးအတွက်ပိုမို တင်သွင်းနိုင်ရန် သွင်းကုန်ပစ္စည်းဈေးနှုန်းကို အမှန်ပေးချေရသည် ထက် လျှော့၍ ဖော်ပြခြင်းကြောင့် ပို့ကုန်အသာစီးရသည်ဟု အမှန်ယူဆ၍ မရတော့ခြင်းနှင့် နိုင်ငံတော်မှ သွင်းကုန်အခွန် လျှော့၍ရခြင်းများ ရှိပါတယ်။

(ဃ) Earning ပြန်လည်ရောင်းချ၍ ရသောအမြတ်သည် Export ပြုလုပ်စဉ် ပေးဆောင်ရတဲ့ အခွန်(၁၀)ရာခိုင်နှုန်းထက်ပိုမိုပါက ပို့ကုန်ပစ္စည်းဈေးနှုန်းကို ပိုမိုပြခြင်း၊ တစ်နည်းအားဖြင့် သွင်းကုန်ပစ္စည်းအတွက် Earning ပိုမိုအလိုရှိသောအခါ Exportဈေးနှုန်းကို ပိုမိုပြခြင်းများ ဆောင်ရွက်တတ်လေ့ရှိပါတယ်။

(င) နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှုတွင် Earning ရရှိရန် ပစ္စည်းတစ်ခုကို တရားဝင်ဂိတ်မှ တင်ပို့ပြီး ၎င်းပစ္စည်းကိုပင် တရားမဝင် အခြားနယ်စပ်နေရာများမှ လျှို့ဝှက်စွာ ပြန်လည်တင်သွင်းလာပြီး တရားဝင်ဂိတ်မှ Export အဖြစ် ပြန်လည်တင်ပို့ခြင်းမျိုးကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုလုပ်ကြလေ့ရှိပါတယ်။အဲဒီလို ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ကုန်သွယ်မှု ကိန်းဂဏန်းများ မှားယွင်းပြီး ကုန်သွယ်မှု အချိုးညီညွတ်မှုကို ပျက်ပြားစေသည့်အပြင် စီးပွားရေးစီမံကိန်းများကို ပျက်ပြားစေနိုင်ပါတယ်။

(စ) Export အတွက် နိုင်ငံခြားမှ စီးထင်လာတဲ့ငွေသည် MFTB၊ MICB Bank တွင် Earning အဖြစ် ရှိနေပြီး ၎င်းငွေကို ပြန်ထုတ်လိုပါက FEC ငွေသာ ထုတ်ယူရခြင်း၊ များ သောအားဖြင့် ထုတ်ယူမှုမရှိကြဘဲ သွင်းကုန်တင်သွင်းချိန်မှသာ Earning အဖြစ် နိုင်ငံခြားသို့ ပြန်လည်ပေးချေခြင်းကို ဆောင်ရွက်နေရသဖြင့် ငွေလည်ပတ်မှုမရှိဘဲ ဘဏ်အတွင်းတွင် ငွေသေဖြစ်နေခြင်း (တစ်နည်းအားဖြင့် ငွေအိပ်နေခြင်း) ဖြစ်ပါတယ်။

(ဆ) သွင်းကုန် ကုမ္ပဏီများသည် လိုအပ်တဲ့ Earning ကို ဒေါ်လာပေါက်ဈေးထက် ပိုမိုပေးဝယ်ကြရသဖြင့် လိုအ ပ်သည်ထက် ပိုမိုအရင်းအနှီး များပြားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

(ဇ) Earning မရှိလျှင် တရားဝင် တင်သွင်းခွင့်မပြုနိုင်သဖြင့် တရားမဝင် လမ်းကြောင်းမှ မှောင်ခိုတင်သွင်းကြခြင်းကြော င့် စီးပွားရေးကိန်းဂဏန်းများ မှန်ကန်မှုမရှိဘဲ စီးပွားရေး ကမောက်ကမ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

(ဈ) မမှန်မကန်ပြုလုပ်သော ကုမ္ပဏီများကြောင့် မှန်မှန်ကန်ကန်ပြုလုပ်သော ကုမ္ပဏီတို့က ဈေးနှုန်းများ မယှဉ်နိုင်တော့သဖြင့် ရေရှည်မှာ သွင်းကုန်လုပ်ငန်း ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နိုင်မှု မရှိတော့ခြင်း သို့မဟုတ် မှန်မှန်ကန်ကန် ပြုလုပ်

သောကုမ္ပဏီများကို မမှန်မကန်ပြုလုပ်ရန် တွန်းအားပေးသလို ဖြစ်နေခြင်း တို့ကြောင့် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း တိုးတက်သင့်သလောက် တိုးတက်မှုမရှိခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်စေပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ Earning ဖြင့်သာ တင်သွင်းခွင့်ပြုထားခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်က ရရှိသည့်အကျိုးနှင့် ဆိုးကျိုးသည် ဆိုးကျိုး ကပိုမိုများပြားနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ ရှိရပါတယ်။ နိုင်ငံတကာတွင်လည်း Earning မရှိဘဲ တင်သွင်းခွင့်ပြုထားကြပြီး ကုန်သွယ်မှုအသာစီးရရန် ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များကို မက်လုံး (Incentive)ပေးပြီး ဆောင်ရွက်နေကြပါတယ် ။ သို့ဖြစ်၍ မိမိတို့နိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း Earning မရှိဘဲ တင်သွင်းခွင့်ပြုသင့်ပါတယ်။

Earning မရှိဘဲ တင်သွင်းခွင့်ပြုခြင်းဖြင့် ကုန်သွယ်မှုအသာစီးရရန် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် အချက်များ

အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါတယ် -

(က) နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ ပို့ကုန်မြှင့်တင်ရေးကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ခြင်း။

(ခ) သွင်းကုန်အစားထိုးအစားပို့ကုန်အဖြစ်တင်ပို့နိုင်ရေးပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ခြင်း။

(ဂ) နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ အများအပြား ဝင်ရောက်လာစေရန် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေကို ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း။

(ဃ) စက်မှုဇုန်နှင့် အထူးစီးပွားရေး ဇုန်များ ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင် အောင် အမြန် အကောင်အထည် ဖော်ခြင်း။

(င) ထွက်ကုန်ကဏ္ဍစုံမှ ကုန်ထုတ်လု ပ်သူများ အရင်းအနှီး၊ နည်းပညာများ ရရှိအောင် စီမံချက်နဲ့ ဈေးကွက်ဝေစု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။

(စ) Export ပြုလုပ်ရာတွင် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်နှင့် ဝင်ငွေခွန် (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းကို ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခြင်း။

(ဆ) ဈေးကွက်(Marketing) အပြည့်အဝ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ Budget ပိုမိုခွင့်ပြုပေးခြင်း။

(ဇ) ပြည်တွင်းပြည်ပ နိုင်ငံစုံကုန်စည်ပြပွဲများ ကျင်းပ၍ ပို့ကုန်မြှင့်တင်ရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(ဈ) ထုတ်ကုန် ထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်တစ်လျှောက် လွယ်ကူချောမွေ့ရန် လိုအပ်သော အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း။

(ည) ကျေးရွာတစ်ရွာ ထွက်ကု န်တစ်မျိုး ဆောင်ရွက်ချက်ကဲ့သို့ တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်အစိုးရ အသီးသီးသည် မိမိတို့ဒေသတွင် ပြည်ပတင်ပို့ကုန်များကို ထုတ်လုပ်တင်ပို့နိုင်ရေး နိုင်ငံတော်အစိုးရက တာဝန်ပေးဆောင်ရွက်စေခြင်း။

(ဋ) အတိုင်းအတာ ပမာဏတစ်ခုအထိ တင်ပို့နိုင်သည့် လု ပ်ငန်းရှင်များအား နှစ်ကုန်လျှင် လူမှုထူးချွန်၊ စီမံထူးချွန်ဆုများ ပေးသကဲ့သို့ ဘွဲ့တံဆိပ်များ ချီးမြှင့်ပေးအပ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆက်ပြီးတော့ ငွေပေးချေခြင်းအပိုင်းကို တင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံခြားနဲ့ Export၊ Import လုပ်တဲ့အခါမှာ ငွေပေးချေတဲ့အခါမှာ ဒေါ်လာငွေနဲ့ ငွေပေးချေတဲ့အခါမှာ အမေရိကန်ကနေပြီးတော့ Sanction လုပ်ထားတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့က အခက်အခဲတွေ တွေ့ကြုံရပါတယ်။ ဒီအပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ကော်မတီ အနေနဲ့ သုံးသပ်တင်ပြထားပါတယ်။

ငွေပေးချေခြင်း

ပို့ကုန်သွင်းကုန်အတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာဖြင့်ငွေပေးချေရသောအခါ Sanction ကြောင့် မိမိတို့ကုမ္ပဏီများ တိုက်ရိုက်ငွေပေးချေ ၍မရဘဲ စင်္ကာပူ သို့မဟုတ် အခြား နိုင်ငံတစ်ခုတွင် နိုင်ငံခြားအမည်ခံ ကုမ္ပဏီတစ်ခုတည်ထောင်ပြီး ၎င်းကုမ္ပဏီမှတစ်ဆင့် ပေးချေရခြင်း သို့မဟုတ် နိုင်ငံ ခြားကုမ္ပဏီကို ဝန်ဆောင်ခပေးပြီး ၎င်းမှတ စ်ဆင့် ပေးချေရခြင်းမျိုး ပြုလုပ်ရပါတယ်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရခြင်းဖြင့် အရင်းနှစ်ရင်း ရင်းရခြင်း၊ ဟွန်ဒီဖြင့် ငွေပို့ခနှင့် ဝန်ဆောင်ခများပေးရခြင်း တို့ကြောင့် မလိုအပ်ဘဲ ငွေပိုမိုရင်းနှီးရခြင်း၊ ရုံးလုပ်ငန်း ရှုပ်ထွေး ကြန့်ကြာမှုများရှိခြင်းကြောင့် ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်သင့်သလောက် မတိုးတက်နိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ သို့ဖြစ်၍ ယခု အမေရိကန်က ကုန်သွယ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပိတ်ဆို့ထားမှုများကို

ရပ်ဆိုင်းပေးမှုများ ဆောင်ရွက် နေချိန်တွင် ငွေကြေးပိတ်ဆို့မှုကို အမြန်ရုပ်သိမ်းပေးနိုင် ရန် တောင်းဆိုသင့်ပါတယ်။ သွင်းကုန်အပေါ် အခွန်ကောက်ခံခြင်းကို ဆက်လက်တင်ပြသွားပါမယ်။

သွင်းကုန်အပေါ် အခွန်ကောက်ခံခြင်း

ကျွန်တော်တို့ သွင်းကုန်တင်သွင်းတဲ့အခါမှာ Custom ကနေပြီးတော့ အခွန်ကောက်ခံ ပါတယ်။ ကောက်ခံတဲ့အခါမှာလည်း အဲဒီတော့ အားနည်းချက်လေးတွေ တွေ့ရတာရှိ ပါတယ်။ ဒီအပေါ်မှာ ကျွန်တော် ဆက်လက်တင်ပြသွားပါမယ်။

သွင်းကုန်အခွန်စည်းကြပ်ရာတွင် ကုန်သွယ်ရေး၏ သွင်းကုန်လိုင်စင်ပါ ဈေးနှုန်းများ အတိုင်းသော်လည်းကောင်း၊ ၎င်းဈေးနှုန်းထက်မြင့်သော အကောက်ခွန်က Custom လုပ်ထုံး လုပ်နည်းနှင့်အညီ တွက်ချက်ပြုစုထားတဲ့ ဈေးနှုန်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ကောက်ခံ လျက်ရှိ ပါတယ်။ ထိုသို့ကောက်ခံခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်မှ အခွန်ပိုမိုရရှိသော်လည်း ပစ္စည်းတစ်ခုအပေါ် ဌာနနှစ်ခုရဲ့ ဈေးနှုန်းများ မတူညီကြသဖြင့် သွင်းကုန်ပြုလုပ်သော ကုမ္ပဏီများ အနေဖြင့် အကျိုး အမြတ်တွက်ချက်မှု မှားယွင်းပြီး လုပ်ငန်းအရှုံးပေါ်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းရှင်နှင့် ဝန်ထမ်းတို့ မသမာမှု ပြုလုပ်ရန် အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးပေးထားသကဲ့သို့ ဖြစ်နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာနနှင့် စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနတို့က ၎င်းကိစ္စအပေါ် မည်ကဲ့သို့ဆောင်ရွက်သင့်သည်ကို ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းသင့်ပါတယ်။ ဆက်ပြီးတော့ ဆန်တ င်ပို့သည့် အဓိကနိုင်ငံဖြစ်ရေး သို့မဟုတ် တောင်သူ လယ်သမားများ စပါးဈေးနှုန်း ကျဆင်းမှုကြောင့် ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုမှ လွတ်ကင်းရန် ဆောင်ရွက် သင့်သည့် နည်းလမ်းအား အကြံပြု တင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆန်တင်ပို့သည့် အဓိကနိုင်ငံဖြစ်ရေး သို့မဟုတ် တောင်သူလယ်သမားများ စပါးဈေးနှုန်း ကျဆင်းမှုကြောင့် ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုမှ လွတ်ကင်းရန် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် နည်းလမ်းအား အကြံပြု တင်ပြချက်

မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးစိုက်ပျိုးမှုအခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ လူဦးရေ (၇၀)ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျေးလက်ဒေသတွင် နေထိုင်ကြပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြပါတယ်။ လယ်ယာလုပ်ကိုင်သူအများစုသည် အထွက်တိုး မျိုးကော င်းမျိုးသန့်၊ စိုက်နည်းစနစ်၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးစသည့် သွင်းအားစု

အလုံအလောက် အသုံးမပြုနိုင်ဘဲ ရှေးရိုးနည်းဖြင့်သာ စိုက်ပျိုးလျက်ရှိကြပါသည်။၂၀၁၀ ခုနှစ်က စပါးဈေးသည် တစ်တင်း (၅၀၀၀)ကျပ်အထိ ရောင်းချရသော်လည်း ၂၀၁၁- ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှာ တစ်တင်းမှာ(၃၀၀၀)ကျပ်ဝန်းကျင်သာရှိသဖြင့် လယ်ယာ လုပ်ကိုင်သူများ များစွာဆုံးရှုံး နစ်နာမှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရရဲ့ အစီအစဥ်ဖြင့် အစိုးရ၊ UMFCCI နှင့် ဆန်အထူးပြုကုမ္ပဏီများက အရန်ဆန်များအဖြစ် တစ်တင်းလျှင် (၃၃၀၀၀)ကျပ်ဖြင့် ဝယ်ယူပေးခဲ့ရပါတယ်။ လယ်သမားများအတွက် တွက်ခြေမကိုက်သဖြင့် လယ်မလုပ်တော့ဘဲ အခြားအလုပ်ပြောင်းလုပ်နေကြသူများလည်း ရှိနေကြောင်း၊ အချို့သောတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ် များမှာ လယ်ဟန်းများရှိနေပြီး လယ်လုပ်ဧက တိုးလာရမည့်အစား လျော့နည်းသွားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရတယ်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းပုံအ ခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃ (ခ)တွင် "နိုင်ငံတော်သည် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် ကောက်ပဲသီးနှံများ သင့်တင့်မျှတသည့် တန်ဖိုးရရှိရန် ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်" လို့ ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။ သို့ဖြစ်၍ တောင်သူလ ယ်သမားများ လူနေမှုဘဝ တိုးမြှင့် နိုင်ရေးအတွက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျှော့ ချရေးလည်း အစီအမံများ ပြုလုပ်အကောင်အထည်ဖော်လျက် ရှိတာကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝ န်ကြီးဌာနဟာ သင့်တင့် သည့် ဈေးနှုန်းနှင့် ပြည်ပဆန်ဈေးကွက် ဝေစုရရှိရန် တောင်သူလယ်သမားများရဲ့ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ခြင်းမှ ရောင်းချသည် အထိ Supply Chain Mechanism ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေကြောင်းလည်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါတယ်။

ကော်မတီ၏သုံးသပ်အကြံပြုချက်

အစိုးရအဆက်ဆက်က ဆန်တင်ပို့တဲ့ အဓိကနိုင်ငံဖြစ်ရေး ရည်မှန်းချက်ထားပြီး ကြိုးစားအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် လွဲချော်ခြင်း၊ အလယ်အလတ်နှင့် အောက်ခြေဝန်ထမ်းများက ကွင်းဆင်းကြီး ကြပ်နိုင်မှု မရှိခြင်း၊ တောင်သူ လယ်သမားများ စိုက်ပျိုးရေး ဗဟုသုတအားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် အောင်မြင်မှုမရရှိခဲ့တာကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ရပါတယ်။ အစိုးရရဲ့ အစီအမံဖြင့် ဆန်စပါးထုတ်လုပ် သူများအသင်းနှင့် ဆန်စပါးအထူးပြုကုမ္ပဏီများက ဝိုင်းဝန်းကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြသော်လည်း ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချသည့်လုပ်ငန်း အဆင်ပြေ ချောမွေ့သည့်အဆင့်အထိ မရောက် ရှိနိုင်သေးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ယခုအချိန်မှာ ပြ ည်ထောင်စုအစိုးရ၊ တိုင်းဒေသကြီး /ပြည်နယ်အစိုးရ

များလည်း ရှိနေကြပြီဖြစ်ရာ လယ်ယာလုပ်ငန်းကို ထိထိရောက်ရောက် ပူးပေါင်းကူညီဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် တင်ပို့ရောင်းချမှု လုပ်ငန်း တစ်ခုလုံးကို တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်အစိုးရများက မိမိတို့ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက် အသီးသီးတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေမည်ဖြစ်ပြီး ပြည်ထောင်စုအစိုးရက လိုအပ်သလို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း လမ်းညွှန်မှုပြုခြင်းနှင့် လိုအပ်သည့် အကူအညီများ ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေး သွား မည်ဆိုပါက ရည်မှန်းချက်ကို အောင်မြင်အောင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်အကြံပြုပါတယ်။

ကော်မတီ၏ အကြံပြု Plan

ကော်မတီ၏အကြံပြု Plan သည် သာမန် လယ်သမားတစ်ဦးက လယ်လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်သည့် အနေအထားမျိုးမဟုတ်ဘဲ စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းထားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက ငွေအင်အား၊ နည်းပညာ၊ ခေတ်မီစိုက်နည်းစနစ်၊ IT သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာသုံးစနစ်များနဲ့ အပြည့်အစုံဖြင့် စပါးစိုက်ပျိုးသည်မှ တင်ပို့ရောင်းချသည်အထိ Supply Chain Mechanism လုပ်ငန်းစဥ်ကို ဖော်ဆောင်တဲ့စနစ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဤအကြံပြု Plan မှာ အောက်ပါအချက် (၆)ချက်ကို အဓိက မောင်းနှင်အားအဖြစ် သတ်မှတ်၍ ရည်မှန်းချက် အောင်မြင်ရန် ဖော်ဆောင်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်-

(က) အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်၊

(ခ) အရင်းအနှီး၊ နည်းပညာ၊ သွင်းအားစုဖူလုံမှု၊

(ဂ) တွက်ခြေ ကိုက်မည့် သီးနှံများကို ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးခွင့်ရှိနိုင်မှု၊

(ဃ) မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု၊

(င) အကျိုးအမြတ် မျှမျှတတခွဲဝေရရှိမှု နှင့်

(စ) ပွင့်လင်းထင်သာမြင်သာရှိမှု တို့ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမယ့် လုပ်နည်းများအနေနဲ့ ကျွန်တော် စာအုပ်ထဲမှာ အပြည့်အစုံတင်ပြထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအထဲမှာ လေ့လာလို့ရှိရင်လည်း ရပါတယ်။ ဆက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ စီးပွားရေးနဲ့ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာကော်မတီရဲ့ သုံးသပ်တင်ပြချက်ကို ဆွေးနွေးတင်ပြသွားပါမယ် ။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်က အချိန်ကို ငဲ့ညှာသော

အားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အစီရင်ခံစာကို အားလုံးဖတ်ကြားခြင်း ဖတ်ဖို့ရန် အခြေအနေ မပေးတော့တဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ နာရီဝက်အတွင်း ပြီးနိုင်အောင်ပဲ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ခြုံငုံတင်ပြသွားရတယ်ဆိုတာလည်း ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အသိပေးပန်ကြားလိုပါတယ်။

ကော်မတီ၏သုံးသပ်အကြံပြုတင်ပြချက်

ကုန်သွယ်မှုမူဝါဒအပေါ် သုံးသပ်အကြံပြု တင်ပြချက်

(က) ကုန်သွယ်မှု လုပ်ငန်းများ ယခုထက်ပိုမိုလွယ်ကူမြန်ဆန်အောင် နည်းလမ်းရှာ၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဖြေလျော့ပေးမှုများ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သင့်ပါတယ်။

(ခ) ပို့ကုန်ကြောင့် ရငွေ (Earning)ရှိမှ တင်သွင်းခွင့်ရရှိသည့် စနစ်သည် ကောင်းကျိုးထက် ဆိုးကျိုးကများနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရတဲ့အတွက် ၎င်းစနစ်အားပယ်ဖျက်၍ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအား မက်လုံး (Incentive) ပေးတဲ့နည်းလမ်းကိုကျင့်သုံး၍ ပို့ကုန်တိုးမြှင့်ရေး ဆောင်ရွက်စေသင့်ပါတယ်။

(ဂ) Earning ကျင့်သုံးမှုကို ပယ်ဖျက်ပြီးပါက ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ပို့ကုန်ကြောင့် ရရှိလာသည့် ဒေါ်လာများကို ထုတ်ယူသုံးစွဲနိုင်ခွင့်ရှိရန်၊ Account ဖွင့်ထားနိုင်ခွင့်ရှိရန် စီစဉ်ပေးသင့်ပါတယ်။ ၎င်းပြင် လူတိုင်းကို ဒေါ်လာရောင်း ဝယ်ခွင့်နှင့် ဘဏ်တွင် Account ဖွင့်နိုင်ခွင့် ခွင့်ပြုထားပေးသင့်ပါတယ်။

(ဃ) ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့ခြင်း၊ တင်သွင်းခြင်းပြုလုပ်ရာတွင် လိုင်စင်လျှောက်ထားပြီး ခွင့်ပြုချက်ရမှ တင်ပို့၊ တင်သွင်းကြရသဖြင့် အချိန်ကြန့်ကြာခြင်းနှင့် ရှုံးလုပ်ငန်းများ ရှုပ်ထွေးခြင်းတို့ကြောင့် ကုန်သွယ်မှုသွက်လက်မြန်ဆန်စေရန်နှင့် မှောင်ခို လုပ်ဆောင်ခြင်းမှ ရှောင် ရှားနိုင်စေရန် နိုင်ငံတော်အတွက် အရေးကြီးသည့် ကုန်ပစ္စည်းများမှလွဲ၍ ကျန်ပစ္စည်းများကို လိုင်စင်လျှောက်ရန် မလိုဘဲ တင်ပို့တင်သွင်းခြင်းကို ပြုလုပ်နိုင်ရေး ခွင့်ပြုပေးသင့်ပါတယ်။

(င) နယ်စပ်မှ ဒေသခံပြည်သူများ နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်မှု အဆင်ပြေ ချောမွေ့စေရေးနှင့် နိုင်ငံတော်မှ အခွန်အခ တိုးမြှင့်ရရှိနိုင် စေရေး မှောင်ခိုထိန်းချုပ်

နိုင်ရေးတို့အတွက် ပို့ကုန်သွင်းကုန် ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် Individual Card များ ထုတ်ပေးရန် စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ စီစဉ်နေမှုများ ကိုလည်း ခွင့်ပြုပေးသင့်ပါတယ်။

(ဇ) ပို့ကုန်သွင်းကုန် ပြုလုပ်ရာတွင် မြန်ဆန်လွယ်ကူစေရန်အတွက် ကုန်သွယ်မှု သတင်းအချက်အလက် (အထူးသဖြင့် အထောက်အထား ခိုင်လုံသည့် အနီးစပ်ဆုံး မှန်ကန်မည့် ဈေးနှုန်း) များကို ဖြန့် ဝေပေးနိုင်သည့် တရား ဝင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့ တည်ထောင်ခွင့်နှင့် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခွင့် စီမံပေးသင့်ပါတယ်။

(ဆ) ပင်လယ်ရေကြောင်း (Over Sea)နှင့် နယ်စပ်ကုန်သွယ် (Border Trade) လုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်နိုင်ရန်အတွက် Normal လိုင်စင်များကို နယ်စပ်စခန်း တိုင်းမှနေ၍ On Line ဖြင့် လျှောက်ထားနိုင်ရေး စီမံဆောင်ရွက်ပေးသင့် ပါတယ်။

(ဇ) ပို့ကုန်သွင်းကုန်အတွက် ငွေပေးချေရာတွင် Sanction ကြီးမားသော အခက်အခဲ ဖြစ်နေသဖြင့် ဒေါ်လာငွေကြေးနှင့် ပတ်သက်တဲ့ Sanction အား အမြန်ရုပ်သိမ်းပေးနိုင်ရေး ဦးစားပေးတောင်းဆိုသင့်ပါတယ်။

(ဈ) အမေရိကန်နိုင်ငံအနေဖြင့်၎င်း၏ကုမ္ပဏီများကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် သွားရောက် ရင်းနှီးတိုက်ရိုက်မြှုပ်နှံခွင့် (FDI) ခွင့်ပြုခဲ့ပြီးဖြစ်သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်ကုန်များကိုမူ ၎င်းတို့နိုင်ငံသို့ ပြန်လည်တင်သွင်းခွင့် ပိတ်ပင်ထားကြောင်း သိရှိရတဲ့အတွက် ၎င်းပိတ်ပင်ထားမှု ကန့်သတ်ချက်ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းပေးရန် တောင်းဆိုသင့်ပါတယ်။

(ည) ကုန်သွယ်မှုစီးပွားရေး ဖြစ်ထွန်းရန်အတွက် ဈေးကွက်ဖော်ဆောင်မှု(Marketing) ပြုလုပ်ရန် အရေးကြီးပါတယ်။ သို့ဖြစ်၍ Marketing အတွက် Budget ပိုမိုလျာထား ခွင့်ပြုပေးသင့်ပါသည်။

(ဋ) ဆန်အဓိက တင်ပို့တဲ့ နိုင်ငံဖြစ်ရေးအတွက် လယ်ယာနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဌာန တစ်ခုတည်းဖြင့် တစ်နိုင်ငံလုံးကို အကျယ်အပြန့်၊ ထဲထဲဝင်ဝင်၊ ကြပ်မတ်

ကူညီ တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မလွယ်ကူလှသဖြင့် Supply Chain Mechanism လုပ်ငန်းစဥ်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် ဆန်စပါး စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ် တင်ပို့ရောင်းချမှုလုပ်ငန်းစဥ် အစ/အဆုံးကို တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ် အစိုးရအသီးသီးသို့ တာဝန်ခံဆောင်ရွက်စေသင့်ပါတယ်။

ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအရင်းအနှီး၊ ဈေးကွက်ယှဥ်ပြိုင်မှု၊ ကုန်ချော (Value Added) တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ် တင်ပို့နိုင်မှုအပေါ် သုံးသပ်တင်ပြချက်

(က) AFTA အစီအစဥ်အရ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကုန်ပစ္စည်း အားလုံး၏ အကောက်ခွန်နှုန်းကို သုညအထိ လျှော့ချပေးရမှာဖြစ်၍ ထိုအချိန်တွင် အာဆီယံနိုင်ငံများမှ ကုန်ပစ္စည်းများ ပြည်တွင်းသို့ လွတ်လပ်စွာ စီးဝင်လာကြမည် ဖြစ်ပါတယ်။ အလားတူပင် ဝန်ဆောင်မှုကုန်သွယ်ရေး (Trade In Services)လွတ်လပ်မှုကို အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လာကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အာဆီယံမျှော်မှန်းချက် ၂၀၂၀ (ASEAN Vision ၂၀၂၀) ကြေညာစာတမ်းအရ အာဆီယံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဒေသ (ASEAN Investment Area-AIA)ကို အကောင်အထည်ဖော်ပြီး ၂၀၂၀ တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းလာတော့မှာဖြစ်ပါတယ်။ ထိုသို့ အာဆီယံစီးပွားရေး အသိုက်အဝန်း အကောင်အထည်ဖော်မှု အစီအစဥ်တွင် မိမိနိုင်ငံနှင့် မိမိ ပြည်သူတို့ အကျိုးစီးပွားပိုမိုဖြစ် ထွန်းစေရန်အတွက် အရင်းအနှီးဈေးကွက်များ တည်ထောင်နိုင်ရန်စီမံခြင်း ကဏ္ဍစုံမှ ထုတ်ကုန် ပစ္စည်းများ အရည်အသွေးနှင့် ဈေးနှုန်းတို့တွင် ယှဥ်ပြိုင်နိုင်ရေးနှင့် လိုအပ်သည့် အခြေခံအဆောက်အအုံများကို ကြိုတင်စီမံတည်ဆောက် ထားသင့်ပါတယ်။

(ခ) အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရှိ စက်မှုလက်မှုအလတ်စားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်လျက်ရှိရာ ယခုအချိန်တွင် ကုန်ကြမ်းအချိန်မီ ရရှိရန်ခက်ခဲခြင်း၊ အချို့ကုန်ကြမ်း ပစ္စည်းများ ကုန်ကြမ်းသွင်းမှုနှင့် ကုန်ချောသွင်းမှု (ဥပမာ - ဆပ်ပြာခဲ၊ သွားတိုက်ဆေး)တို့ဟာ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းခွန် ပေးသွင်း ရသည့် နှုန်းတူညီ

နေခြင်းနှင့် စက်စွမ်းအားပြည့် လည်ပတ်ရန် လောင်စာ၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား အပြည့်အဝ မရရှိခြင်းတို့ကြောင့် ကုန်သွယ်မှုကို စက်အပိုင်းနှင့် ထုတ်လုပ်မှု အပိုင်းကို တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရ၍ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြန်လည်စိစစ် ပြင်ဆင်ပေးခြင်းနှင့် လောင်စာ၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားတို့ကို အပြည့်အဝ စီမံပေးနိုင်ရေး အလေးထားဆောင်ရွက် ပေးသင့်ပါတယ်။

(ဂ) အဆင့်မြင့်နည်းပညာ စီးပွားရေးကုန်ထုတ်လုပ်မှု ပညာရှင်များ ရရှိရန် FDI ဖိတ်ခေါ်ဆွဲဆောင်ခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်သူများ အလုံအလောက်ရ ရှိနေရန် သင်တန်း များပေးခြင်း၊ စက်ရုံအလိုက် ပြုစုပျိုးထောင် မွေးမြူခြင်းများကို ကြိုတင်၍ အချိန်ယူ စီမံဆောင်ရွက်ထား ပေးသင့်ပါတယ်။

အထူးစီးပွားရေးဇုန်နှင့် စက်မှုဇုန်များအပေါ် သုံးသပ်အကြံပြုတင်ပြချက်

(က) ယခင် အစိုးရလက်ထက်တွင် စက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ရည်မှန်းချက်ဖြင့် တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်ဒေသအသီးသီးရှိ မြို့ကြီးများတွင်စက်မှုဇုန်များ တည်ထောင် ပေးခဲ့ပါတယ်။ မူဝါဒ၊ ရည်မှန်းချက် ကောင်းမွန်သော်လည်း လုပ်နည်း မမှန် သဖြင့် မြေကွက်များ ဈေးနှုန်းကြီးစွာ ပေးဝယ်ရခြင်း၊ အချို့လုပ်ငန်းရှင်များမှာ အခြားသူများထံမှတစ်ဆင့် ဈေးကြီးပေး၍ ပြန်ဝယ်ရခြင်း ၊ စက်မှုဇုန် အင်ဂျင်ရပ် များနှင့် ညီညွတ်အောင် စီမံမပေးနိုင်ခြင်း၊ အထူးသဖြင့် လောင်စာနှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား အပြည့်အဝမရရှိခြင်းနှင့် ကုန်ကြမ်းအခက်အခဲတို့ကြောင့် ရှေ့ဆက် တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မှုမရှိဘဲ စက်မှုဇုန်များ တိုးတက်မှု ရပ်တန့်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ စက်မှုဇုန်များ၏ လိုအပ်ချက်များကို ယခုကတည်းက ပြင်ဆင်မှု၊ ဖြည့် ဆည်းပေးမှုများ အမြန်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါတယ်။

(ခ) အထူးစီးပွားရေးဇုန်များကို စတင်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေပြီ ဖြစ်ရာ တိုးတက်ပြီး နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးဇုန်များ၏ စံနှုန်းများအ တိုင်း

ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ် ပါတယ်။ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည်ရှင်းလင်းလွယ်ကူမှုနှင့် ဖွင့်လင်းထင်သာမြင်သာရှိမှု(Transparancy) ရှိရန် အလေးထားဆောင်ရွက်သင့်ပါတယ်။

(ဂ) ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဒေသ(AIA)အရ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများ ဝင်ရောက်လာကြတော့မည်ဖြစ်ရာ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုများဖြစ်သည့် Land, Labour, Capital အပြင် လိုအပ်တဲ့ အခြေခံအဆောက်အအုံများ ပြည့်စုံ နေစေရေးအတွက် ကြိုတင်စီမံမှုများ Road Map လမ်းပြမြေပုံကို ပြုလုပ်၍ အလေးထားဆောင်ရွက်သင့်ပါတယ်။

ကုန်ထုတ်လုပ်သူမှ End User အထိ Supply Chain Mechanism လုပ်ငန်းစဥ်၊ စီးပွားရေးဖြစ်ထွန်းမှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေမည့် Barriers များ၊ ကုန်စည်စီးဆင်းမှု လွယ်ကူလျင်မြန်ချောမွေ့စေရေးအတွက် လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုကဏ္ဍအပေါ် သုံးသပ်တင်ပြချက်

(က) နိုင်ငံလူဦးရေ၏ (၇၀)ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျေးလက်နေ လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းကို အများစု လုပ်ကိုင်နေကြလျက်ရှိပြီး ၎င်းတို့ ထုတ်လုပ်သော ထုတ်ကုန်များကို ၎င်းတို့အနေဖြင့် ရသင့်ရထိုက်သည့် ဈေးနှုန်းကိုမရရှိဘဲ ငွေအရင်းအနှီး စိုက်ထုတ်ပေးသူများ၊ ပွဲစားများ၊ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး ဆောင်ရွက်သူများ၊ ကုန်သည်များကသာ အကျိုးအမြတ်ရရှိသွား ကြပါတယ်။ သို့ဖြစ်၍လည်း အခြေခံလူတန်းစားများ၏ ဘဝသည် ဆင်းရဲကြပ်တည်းမှု ဘဝမှ မရုန်းထွက်နိုင်ဘဲရှိနေကြပါတယ်။ လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းကို အရင်းအနှီး၊ နည်းပညာ၊ စက်ပစ္စည်းကိရိယာ၊ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု ပြည့်ပြည့်စုံစုံ၊ လုပ်ငန်းအစမှအဆုံး စီမံခန့်ခွဲမှု ကောင်းကောင်းဖြင့် Supply Chain Mechanism လုပ်ငန်းစဥ်ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှ သာလျှင်ရသင့်ရထိုက်သည့်အကျိုးအမြတ်များကို ခွဲဝေရရှိနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ သို့ဖြစ်၍ ဆန်စပါးဈေးနှုန်း ကျဆင်းခြင်းမှလွတ်ကင်းရန် ကော်မတီ၏ အကြံပြု Plan ဖြင့် အစီရင်ခံတင်ပြထားရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အောင်မြင်မှု

ရရှိပါက အခြားသီးနှံ ဥပမာ - ပဲအမျိုးမျိုးနှင့် နှမ်းတို့ကိုလည်း အလားတူ အတိုင်း ဆောင်ရွက်သင့်ပါကြောင်း အကြံပြု တင်ပြအပ်ပါတယ်။

(ခ) နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အစိုးရအနေဖြင့် ပထမဦးဆုံးနှင့် အဓိက ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းမှာ ကျေးလက်ဒေသများအထိ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရေးပင် ဖြစ်ပါတယ်။ ကုန်ထုတ်လမ်းများ ကောင်းမွန်မှ ထွက်ကုန်များ ဈေးကွက်သို့ လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ ရောက်ရှိ၍ ဈေးကောင်းရပြီး လုပ်ကိုင်ရကျိုးနပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အကျိုးအမြတ် ရရှိမှန်းသိလျှင် ကျန်လူများက တိုက်တွန်းစရာမလိုဘဲ လိုက်ပြီးလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်လာကြမှာဖြစ်ပါတယ်။ လူအများအားလုံးက ယခုကဲ့သို့ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်လာကြခြင်းဖြင့် အကျိုးအမြတ်များရရှိပြီး ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူနေမှုဘဝ မြင် ့မားလာကာ နိုင်ငံတော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည် ဖြစ်ပါတယ်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကို အဓိကအဟန့်အတားဖြစ်စေမယ့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကို အလေးထားပြီးဦးစားပေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါတယ်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးရပ်ဝန်းနှင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးအခြေအနေအပေါ် သုံးသပ်အကြံပြုချက်

အနောက်နိုင်ငံများတွင် စီးပွားရေးဆောင်ရွက်မှုများကို အစိုးရမှ ဝင်ရောက် ထိန်းချုပ်မှု အနည်းဆုံးဖြစ်သဖြင် ့ ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးသမားများက မိမိကိုယ်ကျိုးစီးပွားကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး မြေယာ၊ အဆောက်အ အုံ(Property)နဲ့ စတော့ရှယ်ယာ ဈေးကွက်များအပေါ် အနာဂတ်မျှော်မှန်းမှုများပြုလုပ်ပြီး ဈေးကစားကြတဲ့အတွက် တိုင်းပြည်စီးပွားရေး ကမောက်ကမ ဖြစ်၍ ငွေကြေးအကြပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရ တဲ့အတွက် မိမိနိုင်ငံ အစိုးရအနေဖြင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဆောင်ရွက်ခွင့် ပြုရမှာဖြစ်သော်လည်း ကောင်းမွန်စွာကြီးကြပ်ခြင်း (Good Governance)ကို ဆောင်ရွက် နေရန် လိုအပ်နေမည်ဖြစ်ပြီး လွန်ကဲသောထိန်းချုပ် မှုမဖြစ်ရန်သာ သတိပြုရမည် ဖြစ်ကြောင်း အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါတယ်။

နိဂုံး

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွက် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်မှာ ကျင့်သုံးသည့် စီးပွားရေးစနစ်၊ အရင်းအနှီး၊ နည်းပညာ၊ လူသား အရင်းအမြစ်၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု၊ ပြည်သူတို့၏ ကြီးပွားတိုးတက်လိုတဲ့ဆန္ဒနှင့် ပွင့်လင်းထင်သာမြင်သာရှိမှုတို့သည် အဓိကလိုအပ်ချက်များ ဖြစ်သည်ဟု လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ဖော်ပြပါအချက်များနှင့် ပြည့်စုံသောနိုင်ငံသည် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ကာ ပြည်သူ တို့၏ လူနေမှုဘဝ တိုးတက်မြင့်မားမည်ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ချက်ချက် အားနည်းပါက တိုးတက်မှုအထွဋ်အထိပ်သို့ရောက်ရှိရန် ခဲယဉ်းမည် ဖြစ်ပါတယ်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ တစ်ထစ်ချင်းကို အပြန်ပြန်အလှန်လှန် လေ့လာ နည်းလမ်းရှာ၍ စိန်ခေါ်ချက်များကို ကျော်လွှား နိုင်အောင် ပူးပေါင်းညီညွတ်မှုအားနှင့် မမိုတ်မသုန် လက်တွဲဆောင်ရွက်သွားကြရန် အထူး လိုအပ်လျက်ရှိပါကြောင်း သုံးသပ်အကြံပြု တင်ပြအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ခင်ဗျား။

အမျိုးသားလွှတ်တော် စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးလိုသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များရှိလျှင် အမည်စာရင်း တင်သွင်းနိုင်ကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌက ကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၁း၅၂။

ဥက္ကဋ္ဌ၊ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော် စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာကိုဆွေးနွေးမယ့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များရှိပါက ၂၂-၈-၂၀၁၂ ရက်နေ့ ၁၆း၀၀ နာရီ နောက်ဆုံးထား၍ အမျိုးသား လွှတ်တော်ဌာန၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အမည်စာရင်း ပေးပို့ကြဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက အမျိုးသားလွှတ်တော်(၂၉)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေး ရပ်နားကြောင်းနှင့် (၃၀)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေး ဆက်လက်ကျင်းပမည့် နေ့ရက်နှင့် အချိန်ကို ကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၁း၅၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုး သားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ယခု အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံ မှန်အစည်းအဝေး (၂၉)ရက်မြောက်နေ့ကို ရပ်နားပါမယ်။ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး (၃၀)ရက်မြောက်နေ့ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်(တနင်္လာနေ့)နံနက် ၁၀း၀၀ နာရီအချိန်မှာ ဆက်လက်ကျင်းပမှာဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး ။ အားလုံးထွက်ခွာနိုင်ပါပြီ ခင်ဗျား။

[ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၉)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေးကို ၁၁း၅၃ နာရီအချိန်တွင် ရပ်နားပါသည်။]